

Ranuan Rahaselän tuulivoimahankkeen laajennetun alueen kasvillisuus- ja luontotyyppiselvitys 2025

Päiväys: 24.10.2025

Laatija: Janika Ahola

Kannen kuva: Janika Ahola

Raportin kuvat: Janika Ahola

Raportin kartat: Aleksi Lapakko

Sisällysluettelo

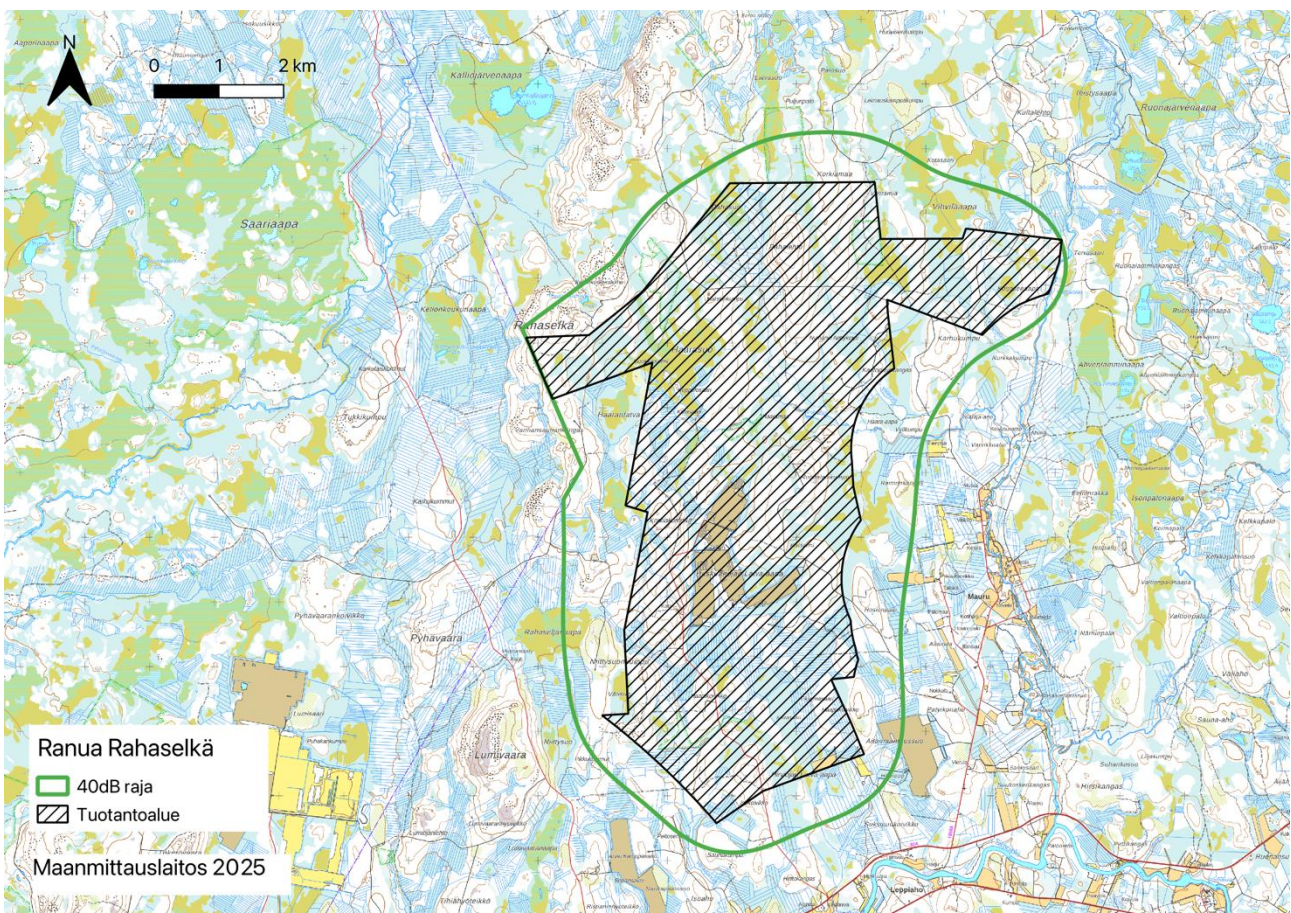
1. Johdanto	3
1.1 Tavoitteet	3
1.2 Yleistä kasvillisuus- ja luontotyyppiselvityksestä	4
2. Aineisto ja menetelmät	4
2.1 Menetelmät	4
2.2 Selvitysalueen yleiskuvaus	6
3. Tulokset	8
3.1 Huomionarvoiset luontotyytit.....	8
3.2 Huomionarvoiset kasvilajit.....	47
4. Johtopäätökset ja yhteenveto	52
Viitteet	53

1. Johdanto

1.1 Tavoitteet

Luonto-Mutaset Oy teki Ranuan Rahaselän tuulivoimahankkeen laajennetulle alueelle kasvillisuus- ja luontotyyppiselvityksen kesällä 2025 (kuva 1.1). Ranuan Rahaselän alueelle suunnitellaan enintään 40 tuulivoimalan rakentamista. Hankkeesta vastaa VSB Uusiutuva Energia Suomi Oy. Ranuan Rahaselän selvitysalue sijaitsee noin 27 kilometrin päässä Ranuan keskustasta luoteeseen ja selvittävä laajennettu alue on noin 2200 hehtaaria. Tavoitteena oli kartoittaa alueelta huomionarvoiset luontotyypit ja kasviesiintymät.

Maastotyöt ja raportoinnin teki biologi Janika Ahola. Janika Ahola on valmistunut vuonna 2022 Jyväskylän yliopistosta ja tehnyt Luonto-Mutaset Oy:lle luontoselvitystöitä ja niiden raportointia vuodesta 2024 alkaen. Luontotyyppiselvityksistä on kokemusta kahden vuoden ajalta ja lisäksi opinnoista kurssien kautta. Kasveista kokemusta on oman harrastuneisuuden ja opintojen kautta vuodesta 2017 lähtien. Raportin kartat teki biologian opiskelija Aleksi Lapakko.

kuva 1.1. Ranuan Rahaselän selvittävä laajennettu alue on kartassa mustan tuotantoalueen sekä 40dB rajan välinen alue.

1.2 Yleistä kasvillisuus- ja luontotyyppiselvityksestä

Suomessa on luokiteltu lähemmäs 400 luontotyyppiä. Näistä luontotyypeistä uhanalaisia on lähes puolet (48 %). Suomen luontotyyppien uhanalaisuus on arvioitu viimeksi vuonna 2018 ilmestyneessä uhanalaisuusarvioinnissa (Kontula & Raunio 2018). Luontotyyppiselvityksessä keskitytään erityisesti:

- uhanalaisiin ja silmälläpidettäviin luontotyyppeihin
- luonnonsuojelulain (64 § ja 65 §) mukaisiin luontotyyppeihin
- vesilain (2:11 § ja 3:2 §) mukaisiin luontotyyppeihin
- metsälain 10 § tarkoittamiin erityisen tärkeisiin elinympäristöihin
- luontodirektiivin liitteen I lueteltuihin luontotyyppeihin
- muihin luonnonsuojelullisesti arvokkaisiin luontotyyppeihin

Suomen putkilokasvien ja sammaleiden uhanalaisuus on arvioitu viimeksi vuonna 2019 ilmestyneessä Punaissessa kirjassa (Hyvärinen ym. 2019). Kasvillisuusselvityksessä keskitytään erityisesti:

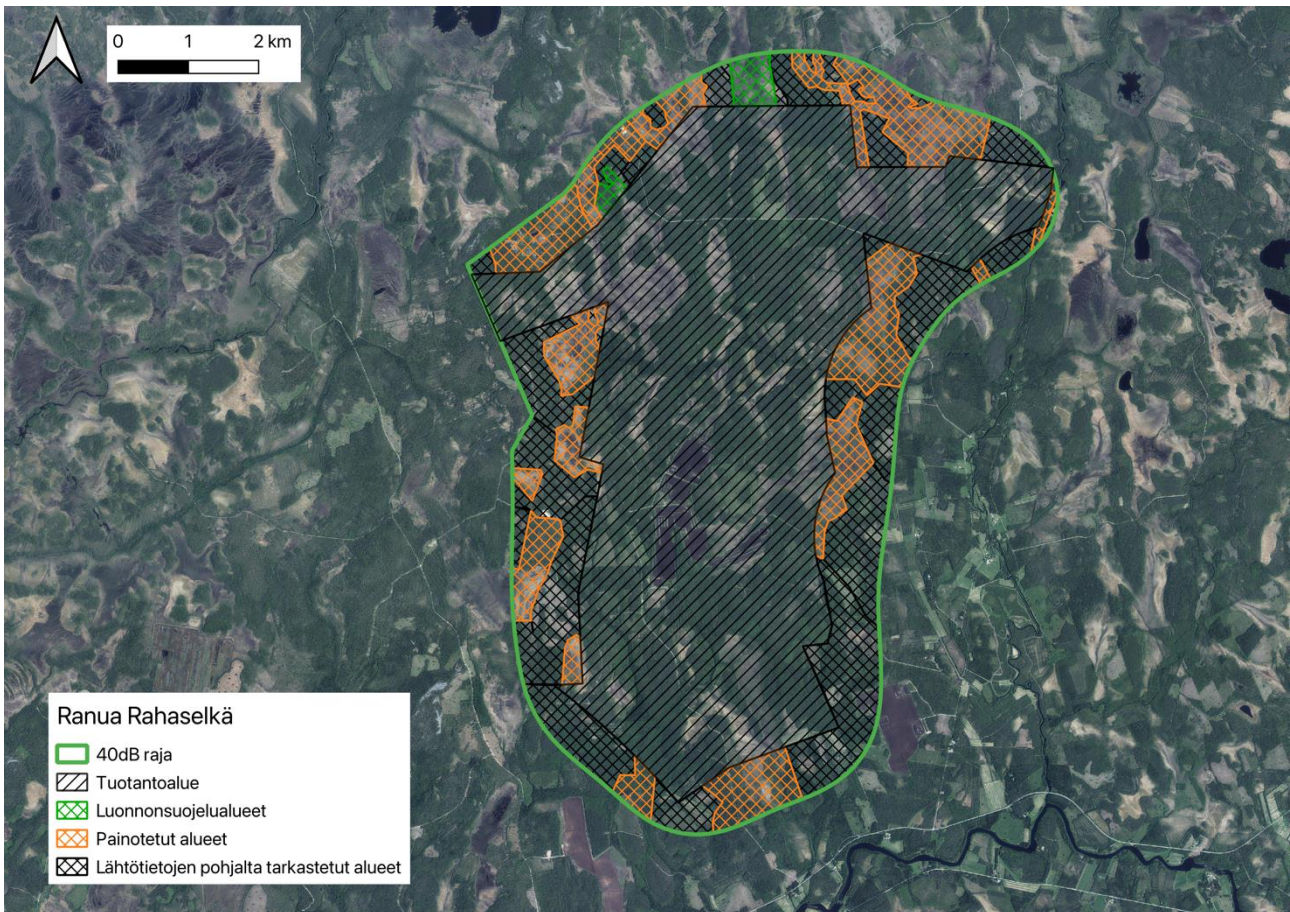
- valtakunnallisesti ja alueellisesti uhanalaisiin,
- silmälläpidettäviin,
- rauhoitettuihin ja
- luontodirektiivin liitteen IV (b) kasvilajeihin

2. Aineisto ja menetelmät

2.1 Menetelmät

Selvitys toteutettiin elokuussa (1.8., 12.8., 14.8., 18.8., 20.8. sekä 29.8.) yhteensä kuutena maastotyöpäivänä. Maastopäivien pituudet olivat yli kahdeksan tuntia (kokonaistuntimäärä 66). Lähtötietoina hyödynnettiin avoimia aineistoja. Metsäkeskuksen avoimia metsä- ja luontotietoja, Maanmittauslaitoksen paikkatietoaineistoja ja Lajitietokeskuksen lajitietoja (tilattu 18.6.2025). Soveltuvat kohteet valikoitiin näiden tietojen ja ilmakuvatarkastelun perusteella. Selvitysalueelta valikoidut kohteet käytiin läpi niin tarkasti kuin työmäärän puitteissa ehdittiin.

Lähtötietojen pohjalta selvityksessä painotettiin laajoja suokokonaisuuksia, purojen/jokien/ojienvarsia sekä lähiympäristöä, varttuneempia metsäkuvioita sekä kallio/kivikkoalueita (kuva 2.1). Alueen laajuus huomioiden pienialaisempia ympäriltä ojitettuja soita sekä 40 dB rajan ulkopuolella olevia soita, jotka rajautuvat pieneltä osin myös 40 dB alueelle ei tarkistettu maastossa tässä selvityksessä. Muuten selvityksen ulkopuolelle jätettiin ihmistoiminnan muokkaamia alueita, kuten hakkuuaukeat, nuoret ja raivatut talousmetsät, peltoalueet sekä laajat ojitetut alueet. Myöskään jo olemassa olevat luonnonsuojelualueet eivät sisältyneet työhön (kuva 2.1). Alueelle ei kohdistu suuria maankäytön muutoksia ja tästä on tarkemmin tietoa luvussa 2.2.

Kuva 2.1. Selvitysalue (tuotantoalueen ja 40 dB rajan välinen alue). Selvityksessä painotetut alueet oranssilla (suokokonaisuuksia, vesistöjä ja niiden lähialueita sekä metsä- ja kallio/kivikkoalueita). Mustalla lähtötietojen pohjalta tarkastetut alueet (ojitetut alueet, metsätalousalueet, nuoret metsiköt ja hakkuuaukeat, pienemmät erilliset suokuviot). Alueella on myös kaksi luonnonsuojelualuetta.

Luontotyyppiselvityksessä keskityttiin löytämään luonnonsuojelulain (64 § ja 65 §) mukaiset luontotyypit, vesilain (2:11 § ja 3:2 §) mukaiset luontotyypit, uhanalaiset luontotyypit, luontodirektiivin liitteen I luontotyypit sekä silmälläpidettävät luontotyypit. Myös mahdolliset merkityt metsälain 10 § erityisen tärkeät elinympäristöt tarkastettiin ja luokiteltiin yllä oleviin kategorioihin oppaan mukaisesti (Mäkelä & Salo 2023). Metsälaki koskee metsätaloustoimia ja ei siten suoraan rajoita muuta maankäyttöä. Tämän vuoksi tarkoitus oli huomioida metsälain elinympäristöt uhanalaisina, luontodirektiivin, vesilain tai luonnonsuojelulain luontotyyppinä ja tätä kautta metsälain alueet tulivat huomioiduksi (Mäkelä & Salo 2023). Kasvillisuusselvityksessä keskityttiin uhanalaisiin, silmälläpidettäviin, rauhoitettuihin, luontodirektiivin liitteen IV (b) kasvilajeihin sekä haitallisiin vieraslajeihin.

Maastotyössä kerättiin ylös tietoa kasvillisuuden yleispiirteistä, puuston rakennepiirteistä (puulajit, puulajien runsaussuhteet, puuston tilajakauma), puuston iästä (nuori, varttunut, vanha), lahoppuustosta (pysty- ja maapuun määrä, lahoaste, lahoppuujatkumo), kasvilajeista (valtalajit, huomionarvoiset lajit, luontotyyppin ilmentäjälajit) sekä alueen luonnontilaisuudesta. Näiden tietojen

perusteella selvitettiin huomionarvoiset luontotyypit ja kasvit. Jokainen kohde valokuvattiin ja merkittiin ylös Karttaselain-sovelluksen avulla. Myös kuljetut reitit merkittiin ylös.

Selvityksessä käytettiin teoksia Hotanen ym. 2018, Laine 2021, Laine 2020, Eurola ym. 2015, Tolonen ym. 2019 luontotyyppien ja kasvilajien tunnistamisen apuna ja lisäksi hyödynnettiin luontotyyppien punaisen kirjan verkkopalvelua luontotyyppien luokittelussa. Huomionarvoiset luontotyypit luokiteltiin neljään arvoluokkaan oppaan mukaisesti (Mäkelä & Salo 2023). Arvottamisen kriteereinä käytettiin mm. luontotyypin uhanalaisuutta, hallinnollista asemaa, edustavuutta ja luonnontilaisuutta. Kohteiden luonnontilaisuutta arvioitiin mukaillen oppaan liitteen 3 luontotyyppien hyvän tilan osoittajia (Mäkelä & Salo 2023).

Kasvillisuus- ja luontotyyppiselvitykseen ei kohdistunut oleellisia epävarmuustekijöitä. Ajankohta oli sovelias kasvien ja luontotyyppien kartoittamiseen ja selvitys antaa riittävällä tarkkuudella tiedon alueen yleispiirteistä ja huomionarvoisista alueista. On hyvä huomioda, että yksittäisessä selvityksessä ei välttämättä havaita kaikkia lajeja alueelta ja että lähtötietojen tarkastelun yhteydessä joitakin vaikeasti havaittavia luontotyyppisiä on voinut jäädä havaitsematta, esimerkiksi lähteitä. Selvitys tehtiin Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi -oppaan (Mäkelä & Salo 2023) mukaisesti.

2.2 Selvitysalueen yleiskuvaus

Selvitysalue sijaitsee keskiboreaalisen (3a) metsäkasvillisuusvyöhykkeen rajalla ja lähellä Lapin kolmion letto- ja lehtokeskusta. Suoluokittelussa alue kuuluu Pohjois-Pohjanmaan aapasuot -vyöhykkeelle. Selvitysalueen pohjoisosissa on kaksi luonnonsuojelualueutta (Keskinivan luonnonmetsät sekä Puljunpalon aarnialue), Ruutanalammen alue kuuluu Suomen tärkeisiin lintualueisiin (FINIBA), Rahaselkä kuuluu arvokkaisiin tuuli- ja rantakerrostumiin ja Vihviläaapa on soidensuojelun täydennysehdotuksen kohde. Selvitysalueella ei ole Metsäkeskuksen merkkejä metsälain 10§ erityisen tärkeitä elinympäristöjä. Läheisin Natura 2000 -alue on Simojoki etelässä (noin kilometrin päässä laajennetun selvitysalueen rajalta).

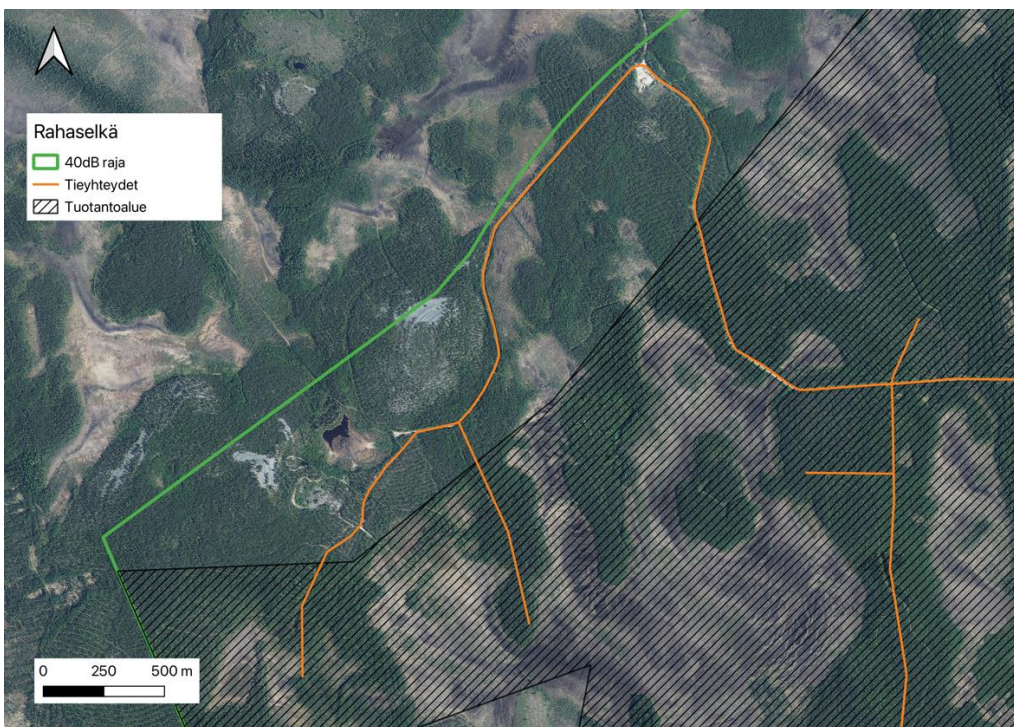
Selvitysalueen metsät ovat tyypillisesti alle 80-vuotiasta havu- ja sekametsää ja suurin osa metsistä on talouskäytössä. Metsiä on harvennettu, metsissä on metsäuria, vähäisesti lahoppuuta harvennusten takia ja ympäri selvitysaluetta on hakkuuaukeita. Pääpiirteittäin pohjois- ja länsiosissa on laajoja havupuuvaltaisia talousmetsiä ja etelä- ja itäosissa on sekametsää. Luonnontilaisen kaltaisia varttuneita lahoppuumetsiä löytyi alueelta vain vähän.

Selvitysalueen soista noin puolet ovat ojitettuja ja toinen puolisko luonnontilaisen kaltaisia. Merkittävä osa luonnontilaisista suokokonaisuuksista sijaitsee alueen pohjoisosissa, kun eteläosien suot ovat suureksi osaksi ojitettuja ja alueella on myös turvetuotantoaluetta. Merkittävimpiä suokokonaisuuksia ovat Vihviläaapa pohjoisosissa (soidensuojeluohjelman täydennysehdotuksen kohde), Pahasuo pohjoisosissa sekä Rahaseljänaapa länsiosissa. Alueen suot ovat pääosin keski- ja runsasravinteisia, ja niiltä löytyy runsaasti lettolajistoa.

Selvitysalueella on kuusi nimettyä ojaa/puroa/jokea (Ruonajoki, Koljosenoja, Pikkuoja, Pahaoja, Hiiskuoja, Niittysuonoja) sekä kolme nimetöntä ojaa/puroa suoalueiden lähellä. Lisäksi alueella on yksi lampi (Ruutanlampi) ja yksi lähdealue.

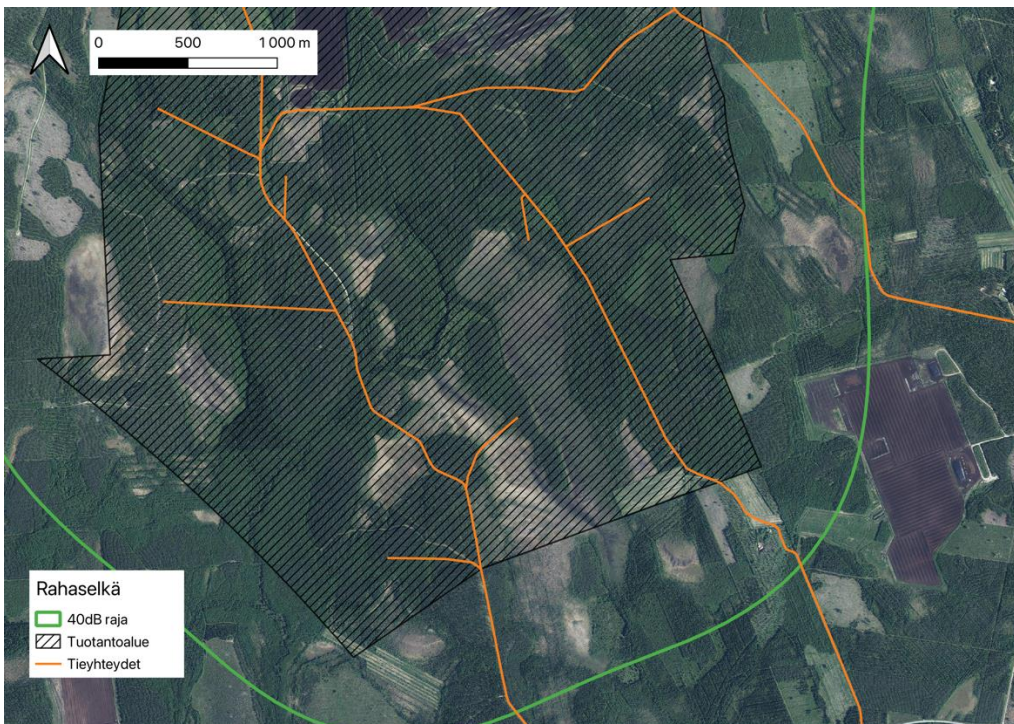
Selvitysalueella on Lajitietokeskuksen (Laji.fi) mukaan aiempia havaintoja silmälläpidettävästä (NT) suopunakämmekästä (*Dactylorhiza incarnata subsp. incarnata*), alueellisesti uhanalaisista siniyökönlehdestä (*Pinguicula vulgaris*), lettovillasta (*Eriophorum latifolium*), läätteestä (*Saussurea alpina*), pohjankarhunruohosta (*Tofieldia pusilla*) sekä mähkästä (*Selaginella selaginoides*). Lisäksi alueella on havainto yhdestä luontodirektiivin liitteen IV b lajista, jonka esiintymä käytiin tarkastamassa selvityksen yhteydessä. Havainnot lajista olivat 1960- sekä 1970-luvuilta.

Laajennetulle selvitysalueelle ei ole suunnitteilla suuria maankäytön muutoksia, vaan alueella on tarkoitus parantaa jo olemassa olevia tieyhteyksiä luoteiskulmassa (kuva 2.2) sekä eteläosissa (kuva 2.3). Luoteisosassa tien varrella on sekapuustoista nuorempaa talousmetsää, missä lahopuuta ei juuri ole. Alueella on tehty myös raivauksia hiljattain, koska tien varrella on puupinoja. Loppupäässä tie jakautuu kahdelle reitille ja myös loppupään reiteillä on nuorempaa sekametsää sekä harvennettua talousmetsää. Keskivaiheilla tie halkoo rahkarämeen ja alkupuolen mutkassa on pienialainen maa-aineistenottoalue. Tien varrella oleva rahkaräme on huomioituna tuloksissa, muuten sen varrelta ei löytynyt huomioitavia luontotyyppejä tai kasviesiintymiä.

Kuva 2.2. Laajennetulla alueella luoteiskulmassa parannetaan olemassa olevaa tieyhteyttä.

Eteläosissa vasemmanpuoleisin tie kulkee samaa reittiä kuin turvetuotantoalueelle johtava tie. Tie kulkee pääosin sekapuustoisien talousmetsän läpi, missä metsäuria on nähtävissä ja alueella ei ole paljoa lahoppua. Tien läheltä löytyi kuitenkin kissankäpälähavainto sekä yksi vähän edustavampi metsäkuvio. Keskimmäinen tie kulkee peltoalueen vierestä ja muutenkin tien varrella on ojitettua ja raivattua maata. Oikeanpuoleisin tie kulkee pääosin laajan hakkuuaukean läpi ja muiltakin osin alueella on taimikkoa sekä nuorempaa sekametsää. Näillä tieosuuksilla ei ole huomioitavia luontoarvoja. Kissankäpälähavainto sekä yksi vähän edustavampi metsäkuvio on huomioituna tuloksissa.

Kuva 2.3. Laajennetulla alueella eteläosissa parannetaan olemassa olevia tieyhteyksiä.

3. Tulokset

3.1 Huomionarvoiset luontotyypit

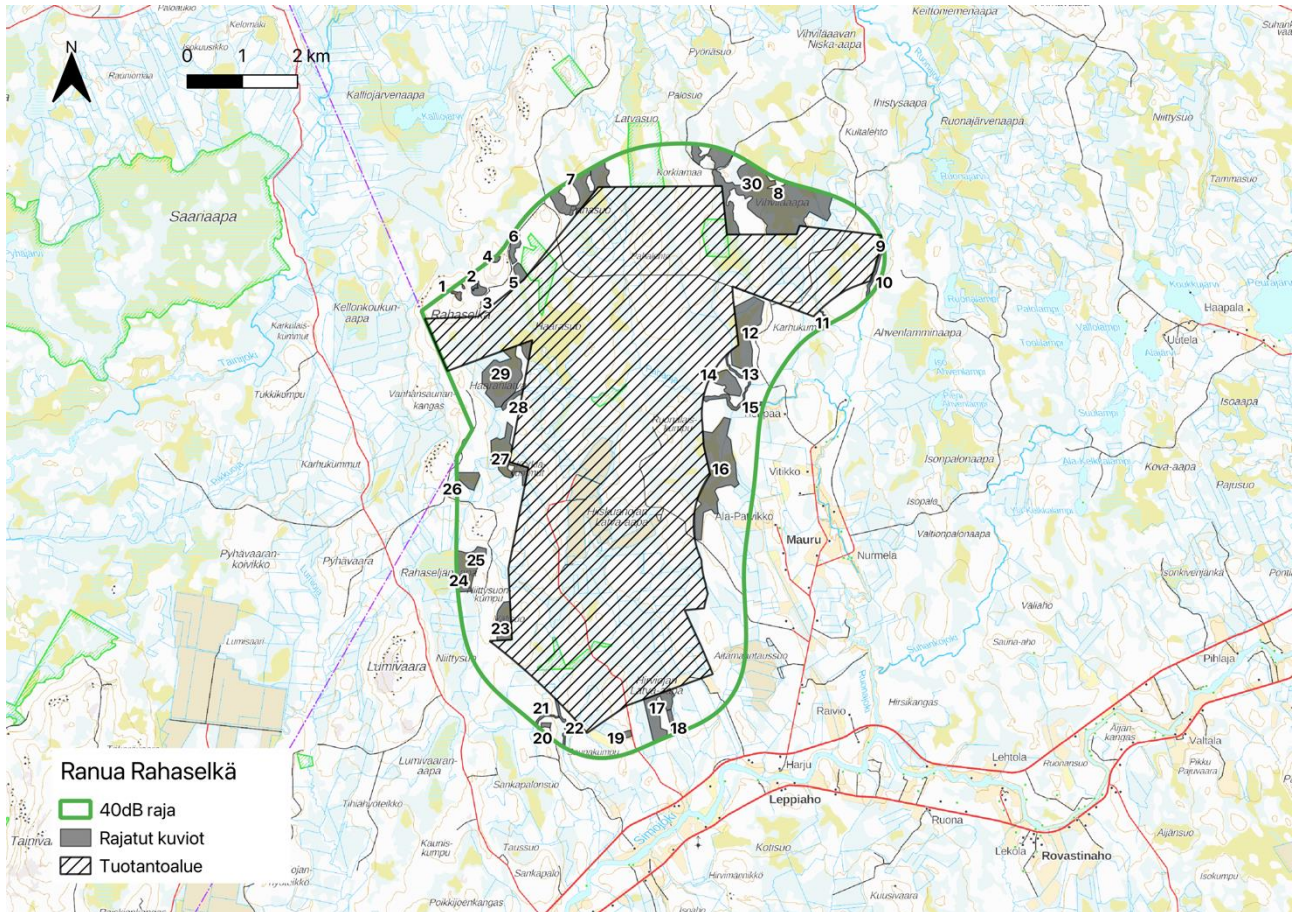
Selvitysalueelta löytyi yhteensä 30 huomionarvoista luontotyyppikohdetta, joista osa sisältää useita luontotyyppejä. Selvitysalueella on yksi vesilain 2:11 tarkoittama lähdealue sekä kuusi vesilain 3:2 tarkoittamaa ojaa/puroa/jokea. Muut luontotyypit ovat joko uhanalaisia tai silmälläpidettäviä ja osa kuuluu samalla luontodirektiivin liitteen I luontotyyppihin ja vastuuluontotyyppihin. Selvitysalueella ei ole luonnonsuojelulain (64§, 65§) mukaisia luontotyyppejä eikä merkittyjä metsälain 10§ kohteita. Selvityksen kohteet ovat alla taulukoituna (taulukko 3.1), rajattuna kartalle (kuva 3.1) sekä jokaisesta kohteesta on kuvaukset. Suot on kuvattu ainoastaan pääpiirteittäin, sillä yksityiskohtaisesti selvitettyä suotyyppiä voivat vaihdella pienellä alueella ja selvitysalueen suot muodostivat laajoja suokokonaisuuksia.

Taulukko 3.1. Selvitysalueelta rajatut huomionarvoiset (uhanalaiset, luontodirektiivin liitteen I, vesilain, metsälain, luonnonsuojelulain) luontotyytit. Luokittelu Kontulan & Raunion (2018a, b) mukaan. Arvoluokat: 1=lainsäädännöllä turvatut kohteet, 2=erityisen tärkeät kohteet, 3=monimuotoisuutta turvaavat kohteet, 4=monimuotoisuutta tukevat kohteet. Selitteet: LC=elinvoimainen, NT=silmälläpidettävä, VU=vaarantunut, EN=erittäin uhanalainen, CR=äärimmäisen uhanalainen, DD=puutteellisesti tunnetut, VL=vesilaki, (VL)=ympäristöltään tai ominaisuuksiltaan heikentynyt, mutta mahdollinen vesilain kohde, ML=metsälaki, LSL=luonnonsuojelulaki.

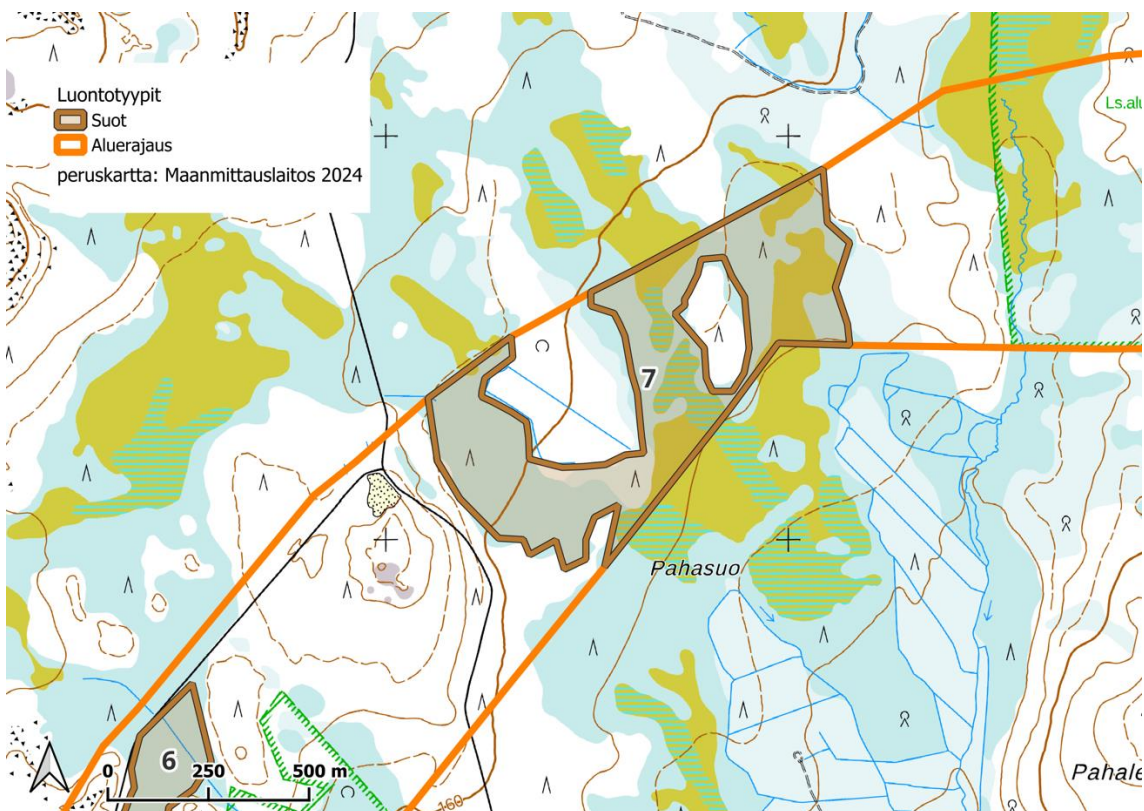
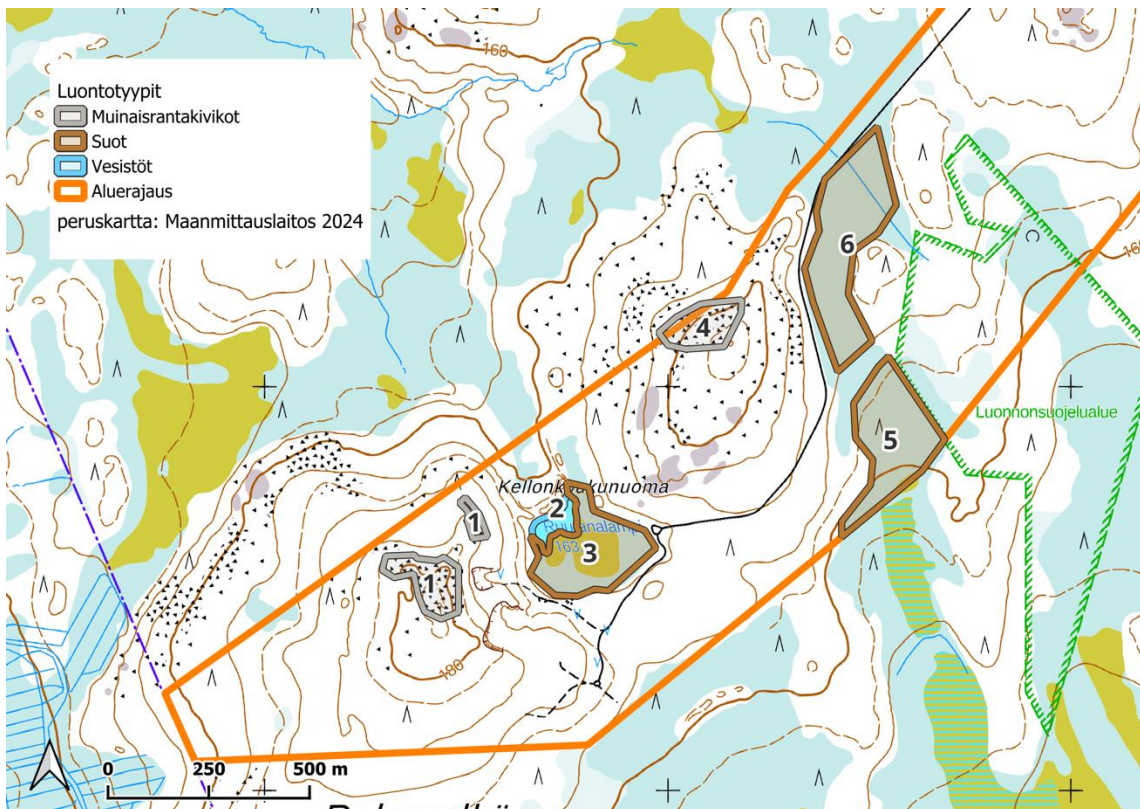
Kohde	Luontotyytit	Rajausperusteet	Lakistatus	Arvoluokka
1	Muinairantakivikot (LC)	vastuuluontotyyppi	-	4
2	Suolammet (NT)	silmälläpidettävä, luontodirektiivin liite I	-	3
3	Kalvakkarämeet (NT)	silmälläpidettävä, luontodirektiivin liite I	-	3
4	Muinairantakivikot (LC)	vastuuluontotyyppi, arvokkaat tuuli- ja rantakerrostumat	-	4
5	Lettonevarämeet (VU), Sararämeet (VU)	uhanalainen, luontodirektiivin liite I	-	3
6	Rahkarämeet (LC)	luontodirektiivin liite I	-	4
7	Rimpiletot (VU), Lettonevat (VU), Lettorämeet (VU)	uhanalainen, luontodirektiivin liite I	-	2
8	Lettorämeet (VU), Välipintaletot (EN), Rimpiletot (VU), lettonevarämeet (VU)	uhanalainen, luontodirektiivin liite I	-	2
9	Metsäkortekorvet	uhanalainen, luontodirektiivin liite I, vastuuluontotyyppi	-	3
10	Keskisuuret havumetsävyöhykkeen joet (EN)	uhanalainen, vesilaki 3:2	VL	3
11	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet (VU)	uhanalainen, (vesilaki 3:2)	(VL)	4
12	Lettorämeet (VU), Lettonevat (VU), Välipintaletot (EN)	uhanalainen, luontodirektiivin liite I	-	3
13	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet (VU)	uhanalainen, (vesilaki 3:2)	(VL)	4
14	Lettorämeet (VU), Välipintaletot (EN)	uhanalainen, luontodirektiivin liite I	-	3
15	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet (VU)	uhanalainen, vesilaki 3:2	VL	3
16	Lettonevat (VU), Rimpiletot (VU), Sararämeet (VU)	uhanalainen, luontodirektiivin liite I	-	3
17	Lettorämeet (VU), Sararämeet (VU), saranevat (NT)	uhanalainen, luontodirektiivin liite I	-	3
18	Havumetsävyöhykkeen latvapurot (NT)	silmälläpidettävä, vesilaki 3:2	VL	3
19	Tuoreet kankaat (EN)	uhanalainen	-	4
20	Tuoreet kankaat (EN)	uhanalainen	-	3
21	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet (VU)	uhanalainen, vesilaki 3:2	VL	3
22	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet (VU)	uhanalainen, (vesilaki 3:2)	(VL)	4
23	Saranevat (NT), Lettonevat (VU), Lettorämeet (VU)	uhanalainen, luontodirektiivin liite I	-	3
24	Rimpiletot (VU), Välipintaletot (EN), Lettonevat (VU), Saranevat (NT)	uhanalainen, luontodirektiivin liite I	-	2
25	Lähteiköt (VU)	uhanalainen, vesilaki 2:11	VL	1
26	Rimpinevarämeet (LC), Lyhytkorsirämeet (NT)	silmälläpidettävä, luontodirektiivin liite I	-	4
27	Rimpinevat (LC), Kalvakkanevat (NT)	silmälläpidettävä, vastuuluontotyyppi	-	4

24.10.2025

28	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujotet (VU)	uhanalainen, vesilaki 3:2	VL	3
29	Rimpinevat (LC), Lettorämeet (VU), Lettonevarämeet (VU)	uhanalainen, luontodirektiivin liite I, vastuuluontotyyppi	-	3
30	Tuoreet kankaat (EN)	uhanalainen, luontodirektiivin liite I	-	3

Kuva 3.1. Selvitysalueelta rajatut huomioitavat luontotyyppikuviot.

Kuvat 3.2. Selvitysalueen rajattuja luontotyyppejä luoteiskulmasta. Alla kuvaukset.

Kohde 1: Muinaisrantakivikot (LC)

Rajausperusteet: vastuuluontotyyppi

Luonnontila: luonnontilaisen kaltainen

Arvoluokka: 4 monimuotoisuutta tukevat kohteet

Rahaselän laella on muinaisrantakivikkoa. Kivien pinnalla on mm. karttajäkälää, muita jäkäläiä sekä väliköissä sammalia. Kivikko on tasaisen kokoista. Alueella on varttuneita mäntyjä, mutta muuten lähialueella on talousmetsää sekä vanhemman oloisia maa-ainestenottoalueita.

Kuva 3.3. Muinaisrantakivikkoa Rahaselän alueella. Koordinaatit: 7324520, 447430.

Kohde 2: Suolammet (NT)

Rajausperusteet: silmälläpidettävä, vastuuluontotyyppi, luontodirektiivin liite I

Luonnontila: luonnontilaisen kaltainen

Arvoluokka: 3 monimuotoisuutta tukevat kohteet

Ruutanalampi on noin 0,6 hehtaarin kokoinen suoreunainen lampi. Lammen ympärillä on nebareunus sekä toisella puolella suoalue (kohde 3) ja toisella puolella mäntykangas. Rannalla kasvaa mm. pullosara, jouhisara, siniheinä, raate ja pohjalla rahkasammalet. Ei ole merkkejä ruoppauksesta tai ojituksista ja lammessa vallitsee tyypillinen lajisto. Läheiset metsäalueet ovat pääosin talouskäytössä ja uria on nähtävissä. Ei täytä vesilain 2:11 vaatimuksia, koska sijaitsee Lapin maakunnassa. Ruutanalammen alue on kuitenkin merkitty osaksi kansallisesti tärkeää lintualueutta (FINIBA).

Kuva 3.4. Ruutanalampi on suoreunainen. Koordinaatit: 7324598, 447690.

Kohde 3: Kalvakkarämeet (NT)

Rajausperusteet: silmälläpidettävä, luontodirektiivin liite I

Luonnontila: luonnontilaisen kaltainen

Arvoluokka: 3 monimuotoisuutta turvaavat kohteet

Ruutanalammen (kohde 2) viereinen noin 3,5 hehtaarin kokoinen suo. Mätäspinnalla vallitsee rahkarämeiden kasvillisuus ja välipinnalla kalvakkanevan (kalvakkarahkasammal valtalajina) kasvillisuus. Kenttäkerroksessa mm. tupasluikkaa, tupasvillaa ja valkopiirtoheinää. Myös leväkköä ja rimpipintaa paikoin. Suon vesitalous on luonnontilaisen kaltainen (ei ojituksia) ja rajautuu suolampeen. Merkitty osaksi kansallisesti merkittävää lintualueutta (FINIBA). Aivan suon rajalta löytyi rauhoitettu suovalkkuesiintymä.

Kohde 3.5. Kalvakkaräme suolammen vieressä. Koordinaatit: 7324574, 447727.

Kohde 4: Muinaisrantakivikot (LC)

Rajausperusteet: vastuuluontotyyppi, arvokkaat tuuli- ja rantakerrostumat

Luonnontila: luonnontilaisen kaltainen

Arvoluokka: 4 monimuotoisuutta tukevat kohteet

Rahaselän toisella mäen laella on myös muinaisrantakivikkoa. Kivien pinnalla on mm. karttajäkälää sekä muita jäkälää. Alue kuuluu arvokkaisiin tuuli- ja rantakerrostumiin. Mäen alueella on nähtävissä myös kalliopaljastumia, mutta puusto on varsin nuorta, lahoppuuta ei juuri ole ja paikoin on nähtävissä metsäuria.

Kuva 3.6. Rahaselän alueen toinen muinaisrantakivikko. Alue kuuluu arvokkaisiin tuuli- ja rantakerrostumiin. Koordinaatit: 7325139, 448145.

Kohde 5: Lettonevarämeet (VU), Sararämeet (VU)

Rajausperusteet: uhanalaisuus, luontodirektiivin liite I

Luonnontila: luonnontilaisen kaltainen

Arvoluokka: 3 monimuotoisuutta turvaavat kohteet

Luonnonsuojelualan vieressä on luonnontilaisen kaltaista lettonevarämettä ja sararämettä. Suo vaihtuu myös lyhytkortiseksi. Puustossa on runsaasti keloja. Jouhisara on kenttäkerroksen valtalajina ja pohjakerroksessa kalvakkarahkasammal ja paikoin kultasirppisammal sekä rassisammal. Muita lajeja mm. mähkä, pohjankarhunruoho, siniheinä ja tupasluikka. Rajautuu olemassa olevaan luonnonsuojelualueeseen ja talousmetsään. Suota ei ole ojitettu ja vesitalous on luontainen.

Kuva 3.7. Luonnonsuojelualan vieressä on luonnontilaisen kaltaista lettoneva- sekä sararämettä. Koordinaatit: 7324947, 448531.

Kohde 6: Rahkarämeet (LC)

Rajausperusteet: luontodirektiivin liite I

Luonnontila: vähän heikentynyt

Arvoluokka: 4 monimuotoisuutta tukevat kohteet

Luonnonsuojelualueen vieressä on rahkarämettä sekä paikoin lyhytkorsirämettä ja rimpisiä alueita. Puustossa ei ole kelpuita ja puusto on matalaa. Tyypillinen rahkarämeen kasvillisuus: ruskorahkasammal, suokukka, muurain, kanerva. Myös tupasvillaa. Suon vesitalous ei ole täysin luontainen, sillä alueen pohjoisosissa on oja. Suon läpi kulkee myös ura.

Kuva 3.8. Rahkaräme. Koordinaatit: 7325247, 448432.

Kohde 7: Rimpiletot (VU), Lettonevat (VU), Lettorämeet (VU)

Rajausperusteet: uhanalaisuus, luontodirektiivin liite I

Luonnontila: luonnontilaisen kaltainen

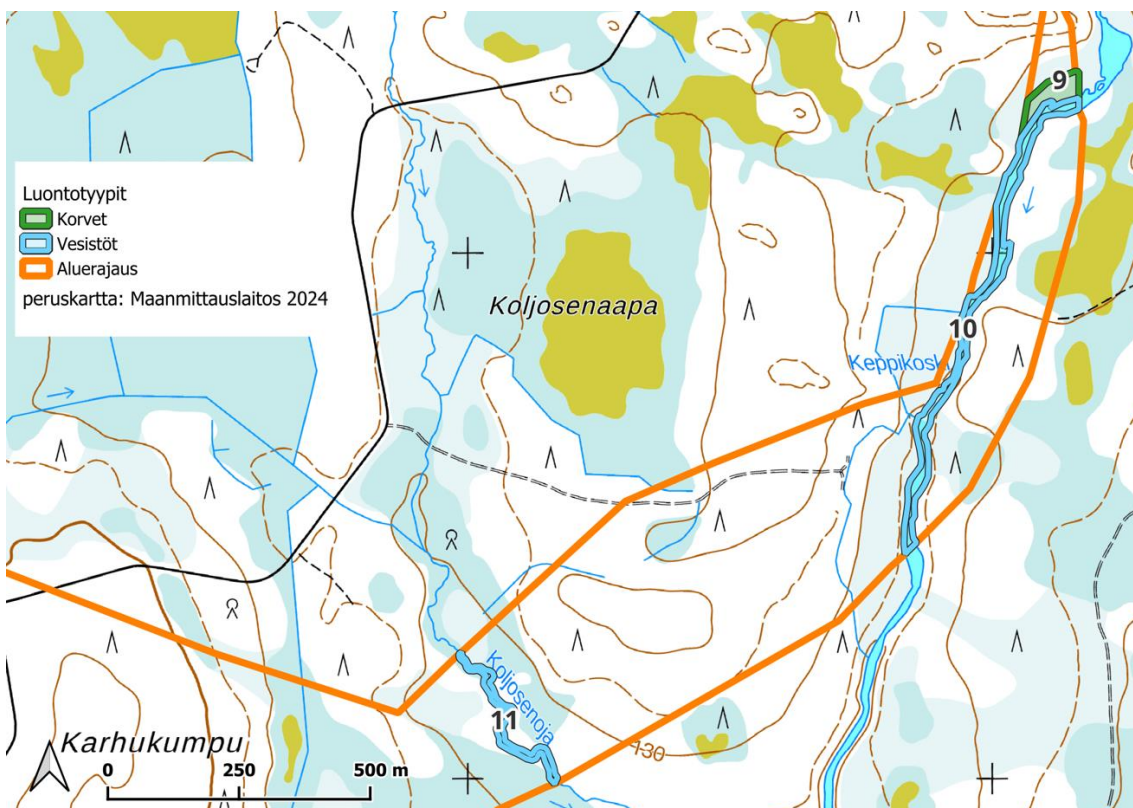
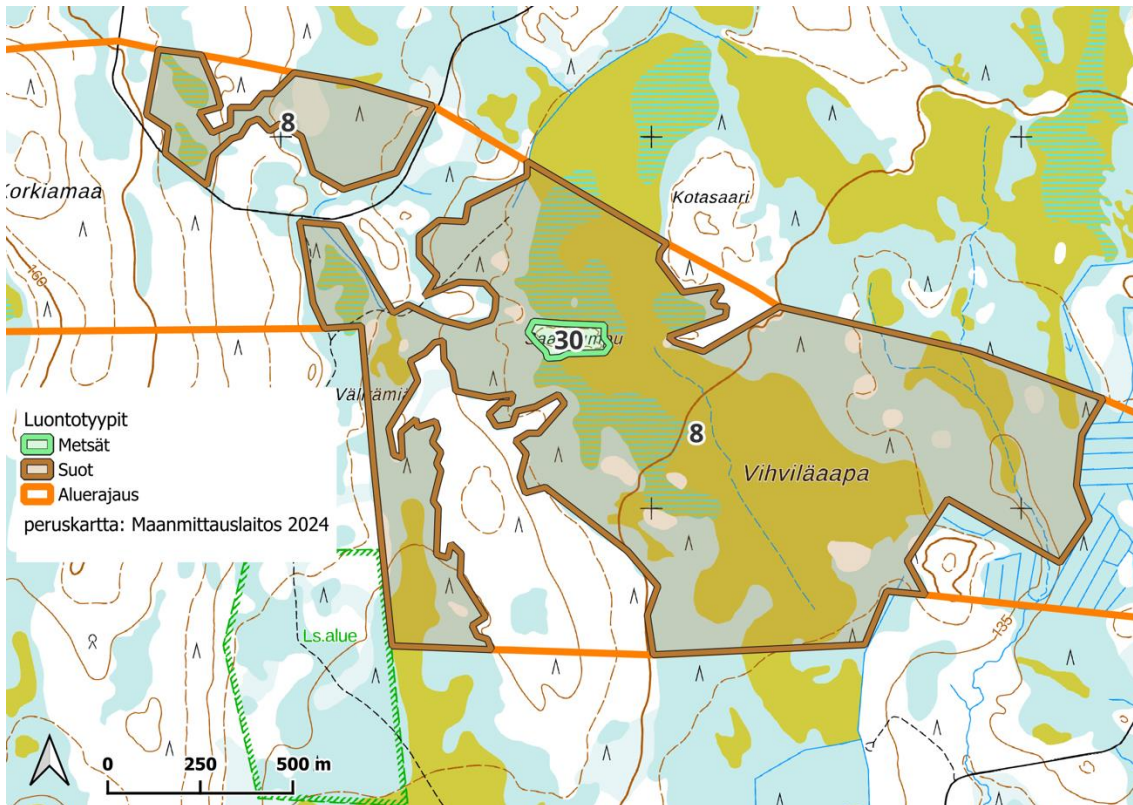
Arvoluokka: 2 erityisen tärkeät kohteet

Pahasuo sijaitsee osittain selvitysalueella (noin 30 ha). Suolla on ainakin rimpilettoa, lettonevaa sekä lettorämettä. Kenttäkerroksen valtalaji on tiheästi kasvava jouhisara ja pohjakerroksen valtalajit vaihtelevat. Rimpialueilla kasvaa lettolierosammalta ja myös lettoväkäsammalta, välipinnalla lettoväkäsammalta muiden seassa ja reuna-alueilla on lettorämettä, missä kasvaa mm. kataja, siniheinä, lettoväkäsammal sekä kultasammal. Suolla kasvaa myös esimerkiksi raate, mähkä, tuppisara, pohjankarhunruoho, kalvakkarahkasammal sekä muut rahkasammalet. Suon keskellä olevat metsäalueet ovat ojitettuja ja suolla kulkee uria, mutta suon vesitalous on luonnontilaisen kaltainen suurelta osin. Alue rajattiin yhdeksi kohteeksi, sillä eri luontotyytit ovat yhteydessä toisiinsa ja muodostavat suokokonaisuuden.

Kuva 3.9. Pahasuon alueella keskiosissa on rimpilettoa/lettonevaa (vasen kuva, koordinaatit: 7326277, 449786). Pahasuon reuna-alueilla esiintyy lettorämettä (oikea kuva, koordinaatit: 7326071, 449413).

24.10.2025

Kuva 3.10. Selvitysalueen rajattu luontotyyppiä koilliskulmasta. Alla kuvaukset.

Kohde 8: Rimpiletot (VU), Välipintaletot (EN), Lettorämeet (VU), Lettonevarämeet (VU)

Rajausperusteet: uhanalaisuus, luontodirektiivin liite I

Luonnontila: luonnontilaisen kaltainen

Arvoluokka: 2 erityisen tärkeät kohteet

Vihviläaapa on yli 100 hehtaarin kokoinen suoalue selvitysalueen pohjoisosissa ja yltää alueen ulkopuolellekin. Suolla esiintyy useita suotyypppejä, mm. välipintalettoa, lettorämettä, rimpilettoa, sekä lettonevarämettä. Itäosissa esiintyy enemmän välipintalettoa, lettorämeitä esiintyy puustoisilla alueilla ja kohti länsiosia rimpisyys yleistyy. Lajistossa tavanomaisia nevalajeja (jouhisara, raate rahkasammalet) sekä vaateliaampaa ja lettolajistoa (kataja, siniheinä, mähkä, pohjankarhunruoho, punakämmekkä, suovalkku, lettoväkä-, kaira-, kulta- sekä lettolierosammal). Muuna lajistona mm. kurjenjalka, suoputki, luhtakuusio, luhtavilla. Vihviläaapa on soidensuojelun täydennysehdotuksen kohde ja merkittävä suokokonaisuus. Alue rajattiin yhdeksi kohteeksi, sillä eri luontotyypit ovat yhteydessä toisiinsa ja muodostavat suokokonaisuuden. Rajaus mukailee soidensuojelun-täydennysehdotuksen rajausta. Ojituksia on itäosissa sekä yksittäin länsiosissa, mutta suon vesitalous on tästä huolimatta luonnontilaisen kaltainen.

Kuva 3.11. Vihviläaapa on merkittävä suokokonaisuus. Alueella on mm. välipintalettoa, rimpilettoa, lettorämettä sekä saraarämeen/lettonevarämeen kasvillisuutta. Vihviläaapa on osa soidensuojelun täydennysehdotusta ja suolta on havaintoja huomionarvoisista lajeista ja luontotyypeistä jo ennestään. Koordinaatit: (yläkuva vasemmalla 7326010, 453240; yläkuva oikealla 7325984, 453570; alakuva vasemmalla 7326226, 453773; alakuva oikealla 7326206, 453928).

Kohde 30: Tuoreet kankaat (VU)

Rajausperusteet: uhanalaisuus, luontodirektiivin liite I

Luonnontila: luonnontilaisen kaltainen

Arvoluokka: 3 monimuotoisuutta turvaavat kohteet

Vihviläaavalla sijaitsevassa Saarikummun saarekkeessa on tuoreen kankaan lajistoa (mm. mustikka, puolukka, seinäsammal, metsäkerrossammal). Valtapuuna ovat kuusi ja mänty ja seassa mm. haapaa. Puusto on eri-ikäistä sekä satunnaisesti jakautunutta. Alueella on erikokoista lahoppua pysty- ja maapuuna ja niiden lahoaste on vaihtelevaa (löytyy sekä pintalahoa että pitkälle lahoa) ja lahoppuujatkumo on kohtalainen. Ei näkyviä ihmistoiminnan merkkejä (ajouria, polkuja tai kantoja).

Kuva 3.12. Vihviläaavan Saarikummun tuoreen kankaan metsää. Koordinaatit: 7326462, 452784.

Kohde 9: Metsäkortekorvet (EN)

Rajausperusteet: uhanalaisuus, luontodirektiivin liite I, vastuuluontotyyppi

Luonnontila: luonnontilaisen kaltainen

Arvoluokka: 3 monimuotoisuutta turvaavat kohteet

Ruonajoen pohjoisosissa pienialainen korpialue joen vieressä. Puusto on kuusivaltainen ja myös lahoppua on pysty- ja maapuuna. Puiden juurilla pienialaisesti varpuja. Kenttäkerroksen valtalajina metsäkorte ja pohjakerroksessa korpilahkasammal. Muita lajeja mm. oravanmarja, metsäimarre ja kastikka. Vaihettuu tuoreeseen kankaaseen sekä joenvarsialueeseen.

Kuva 3.13. Ruonajoen varrella pienialainen korpilaikku. Alueella on myös lahoppua. Koordinaatit: 7325339, 455135.

Kohde 10: Keskisuuret havumetsävyöhykkeen joet (VU)

Rajausperusteet: uhanalaisuus, vesilaki 3:2

Arvoluokka: 3 monimuotoisuutta turvaavat kohteet

Selvitysalueen rajalla itäosissa virtaa Ruonajoki. Uoman leveys vaihtelee 5–10 metrin välillä, uoma on mutkitteleva ja virtausnopeus vaihteleva. Eteläosassa on koskialue (Keppikoski), ja näiltä osin uomassa on kiviä sekä saarekkeita ja suvantoalueita. Muutoin joessa on rauhallinen virtaus ja siinä kasvaa ulpukkaa. Lahopuuta uomassa ei juuri ole ja ympäröivä metsä on pääosin talouskäytössä ja puusto on nuorta. Lähiympäristö on paikoin heinittyneen oloinen ja uoman vieressä on ojituksia. Pohjoisosissa on kuitenkin pieni kaistale varttunutta korpea ja kangasmetsää ja siltä osin uomaa varjostavat puut.

Vesilain mukainen vesistö, jonka luonnontilan heikentäminen vaatii lupaa.

Kuva 3.14. Ruonajoen Keppikosken alueella virtauksessa on vaihtelua, uomassa on kiviä sekä saarekkeita ja rauhallisempia suvantoalueita. Koordinaatit: 7324695, 454871.

Kohde 11: Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet (VU)

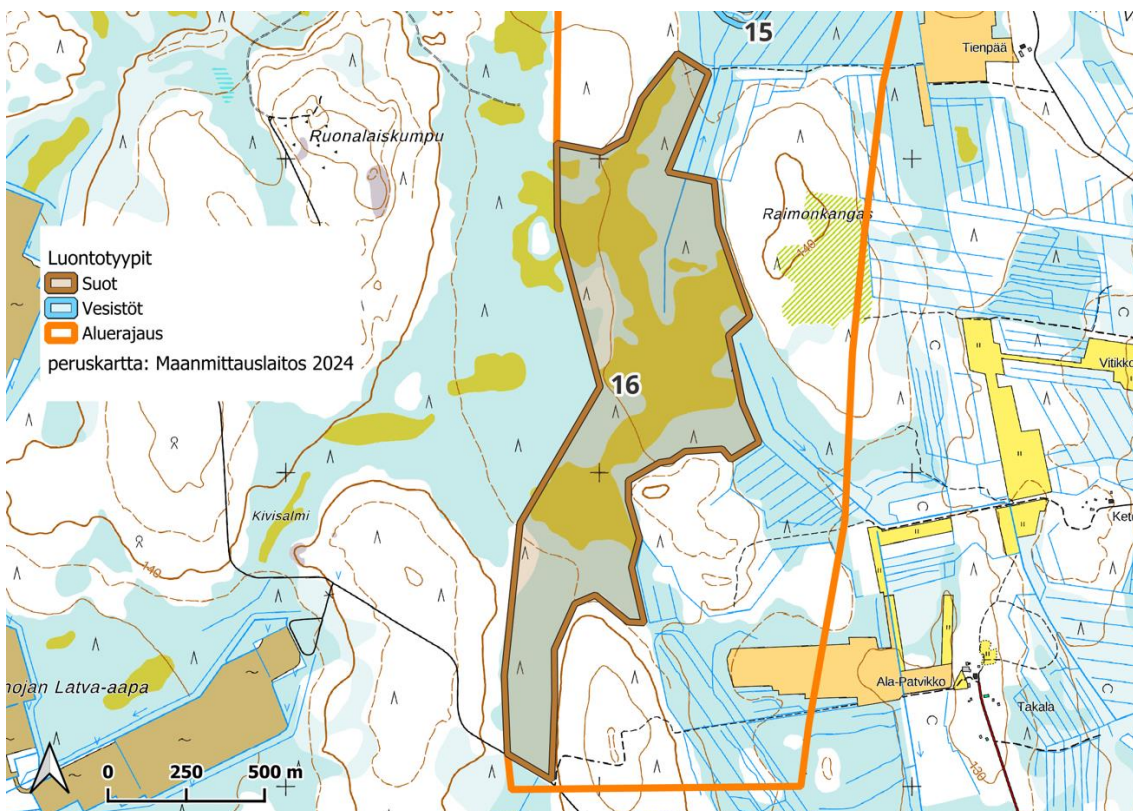
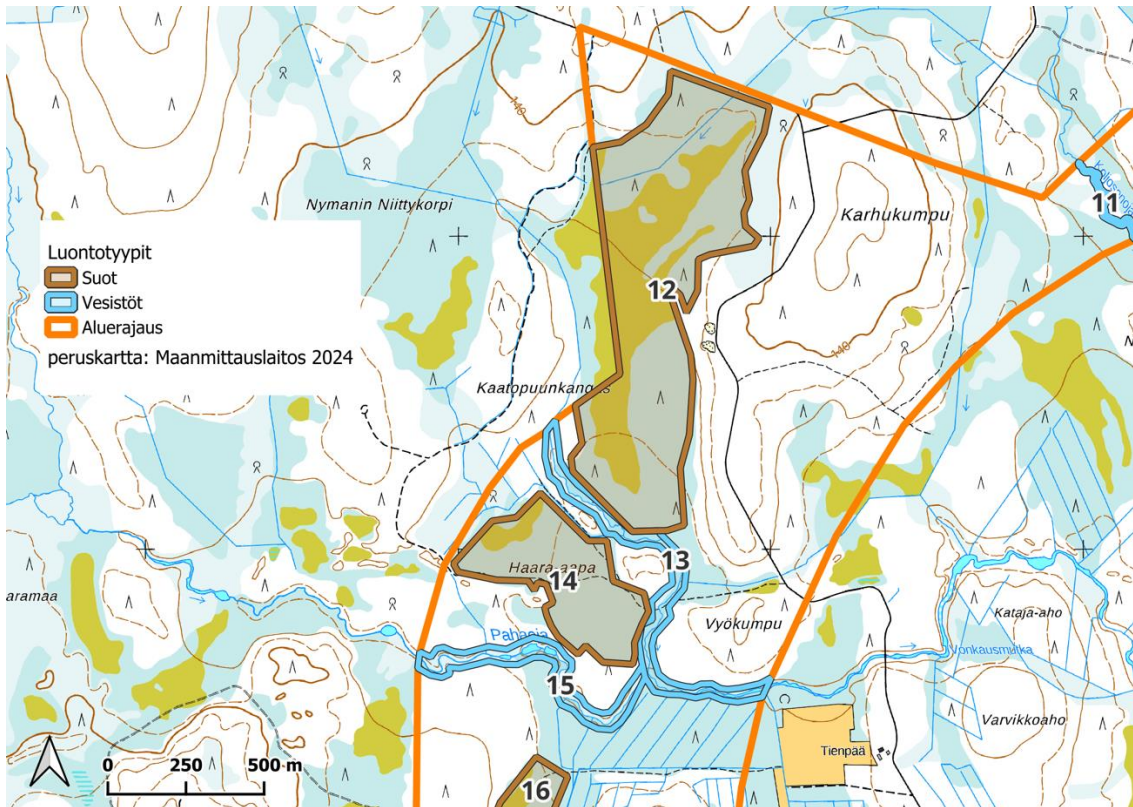
Rajausperusteet: uhanalaisuus, (vesilaki 3:2)

Arvoluokka: 4 monimuotoisuutta tukevat kohteet tai ei arvoluokkaa

Koljosenoja virtaa itäosissa kohti Ruonajokea. Uoma on mutkitteleva ja sen leveys on noin metrin. Uomassa ei ole kiviä tai lahoppuuta ja sen virtaus on tasainen. Lähiympäristö on avoin ja puut varjostavat vain paikoin uomaa. Lähiympäristö on vaikeakulkuista kaulamättäistä ja heinäistä aluetta. Valtalajeina mätäs-/tupassara, kastikka, mesiangervo sekä pajut ja siperiansinivalvatti. Lähiympäristössä on tehty molemmin puolin metsänhoidollisia töitä, ja ympäristö ei vaikuta luonnontilaisen kaltaiselta.

Kuva 3.15. Koljosenojan varrella heinä- ja saravaltaista avonaista aluetta. Uoma on vaikeasti havaittava. Puusto ei suojaa uomaa kuin pienialaisesti. koordinaatit: 7324227, 453986.

Kuva 3.16. Selvitysalueen rajattuja luontotyyppisiä itäosista. Alla kuvaukset.

Kohde 12: Lettorämeet (VU), Välipintaletot (EN), Lettonevat (VU)

Rajausperusteet: uhanalaisuus, luontodirektiivin liite I

Luonnontila: luonnontilaisen kaltainen

Arvoluokka: 3 monimuotoisuutta turvaavat kohteet

Karhukummun alueella on nimetön suo. Alueella on ainakin rahkarämettä, lettorämettä, välipintalettoa sekä lettonevaa, missä on myös rimpisiä alueita. Alueelta löytyi lettosammalia (mm. heterahka-, kulta-, rassi-, lettosirppi- lettoväkä- sekä lettolierosammal) ja muita lajeja mm. raate, jouhisara, siniheinä, mähkä, pohjankarhunruoho, villapääluikka, kataja, kultapiisku. Suolla esiintyy paikoin lievää luhtaisuutta (kurjenjalkaa seassa). Suon vesitalous on luonnontilaisen kaltainen, vaikka sitä ympäröivät muutamat ojat. Viereiset metsät ovat talouskäytössä.

Kuva 3.17. Karhukummun nimettömällä suolla esiintyy lettolajistoa. Koordinaatit: 7323668, 452596.

Kohde 13: Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet (VU)

Rajausperusteet: uhanalaisuus, (vesilaki 3:2)

Arvoluokka: 4 monimuotoisuutta tukevat kohteet tai ei arvoluokkaa

Pikkuoja virtaa läheiseen Pahaojaan (kohde 5). Uoma on mutkitteleva, sen leveys on alle metrin ja se on kasvillisuuden peitossa ja siitä syystä vaikeasti havaittavissa. Uomassa ei ole lahopuuta tai kiviä. Valtalajeina uomaa ympäröivät heinät, mätäs-/tupassara, pajut sekä mesiangervo. Ympärillä puut eivät varjosta uomaa ja lähiympäristön metsä on talouskäytössä. Metsäkaistaleen jälkeen molemmin puolin on lettosuota.

Kuva 3.18. Pikkuoja on vaikeasti löydettävissä tiheän kasvillisuuden seasta. Koordinaatit: 7322966, 452694.

Kohde 14: Lettorämeet (VU), Välipintaletot (EN)

Rajausperusteet: uhanalaisuus, luontodirektiivin liite I

Luonnontila: vähän heikentynyt

Arvoluokka: 3 monimuotoisuutta turvaavat kohteet

Haara-aavan alueella esiintyy reuna-alueilla ainakin lettorämettä ja keskemmällä välipintalettoa. Lettorämeen kasvillisuudessa mm. kataja, siniheinä, mähkä, heterahka-, kaira-, rassi-, kulta-, sekä lettoväkäsammal. Vaihettuu keskemmällä välipintaletoksi, mutta samanlainen pohjakerroksen sammallajisto jatkuu. Suon keskellä kulkee ura, sen läheisyydessä on muutamia ojia ja talousmetsää. Suon vesitalous sekä lajisto vaikuttivat kuitenkin luonnontilaisen kaltaiselta reuna-alueita lukuun ottamatta.

Kuva 3.19. Haara-aavan reuna-alueella esiintyy lettorämettä. Koordinaatit: 7322982, 452359.

Kohde 15: Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet (VU)

Rajausperusteet: uhanalaisuus, vesilaki 3:2

Arvoluokka: 3 monimuotoisuutta turvaavat kohteet

Pahaoja virtaa kohti Ruonajokea länsi-itäsuunnassa. Länsiosissa uoman leveys vaihtelee suuresti, uomassa on kapeita koskiosuuksia kivineen sekä lampimaisia suvantoja, missä kasvaa mm. ulpukkaa. Muilta osin uoman virtaus on rauhallinen ja leveys noin pari metriä. Uomaa ei varjosta kuin paikoin puut ja lahoppuuta ei juuri ole. Ympärillä on talousmetsää sekä heinittynyttä aluetta metsäurineen ja lisäksi itäosissa on ojitettua aluetta.

Vesilain mukainen kohde, jonka luonnontilan heikentäminen on luvanvaraista.

Kuva 3.20. Pahaojan länsiosissa on kapeita koskialueita kivineen sekä lampimaisia suvantoja. Koordinaatit: 7322687, 452275.

Kohde 16: Lettonevat (VU), Rimpiletot (VU), Sararämeet (VU)

Rajausperusteet: uhanalaisuus, luontodirektiivin liite I

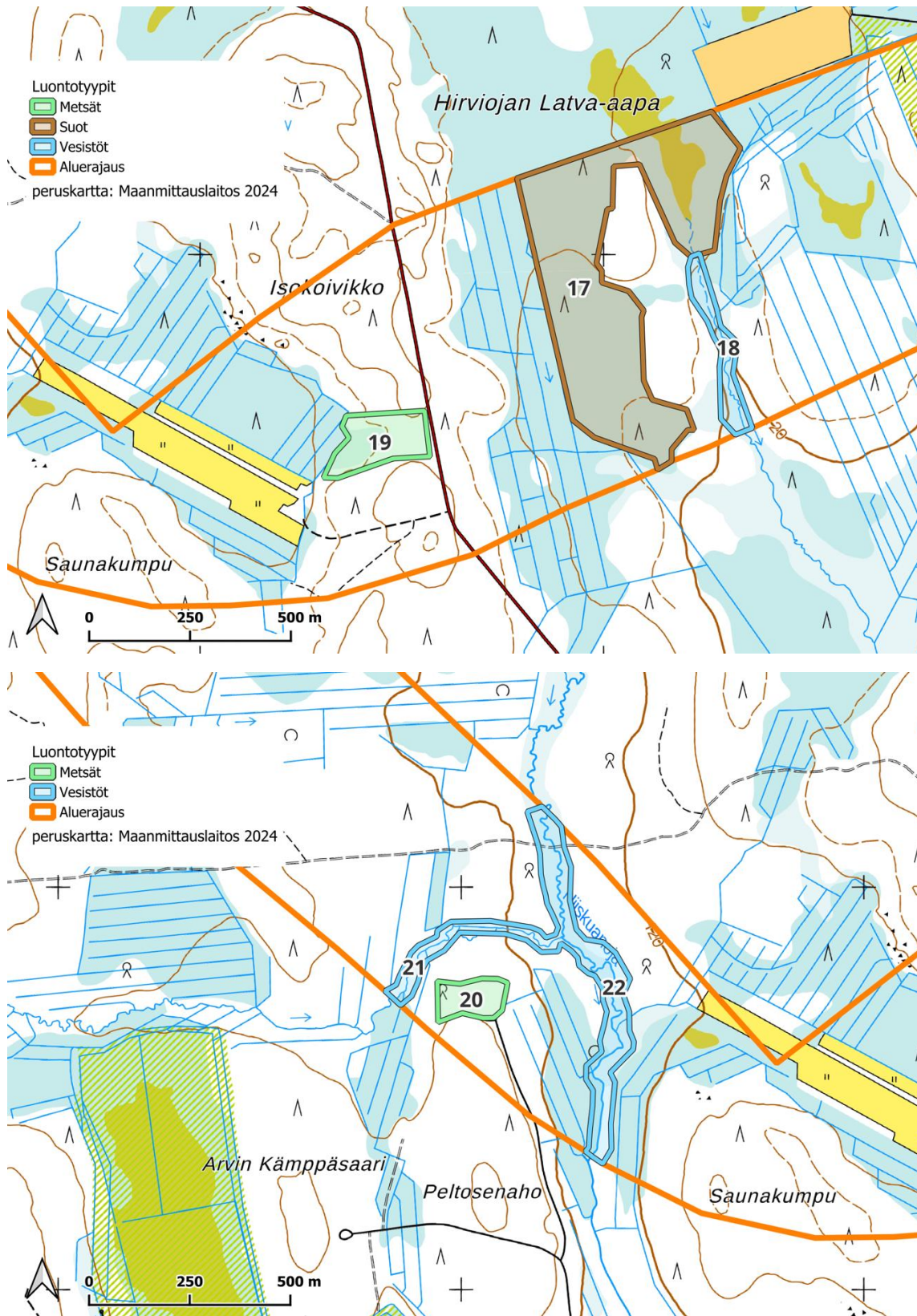
Luonnontila: luonnontilaisen kaltainen

Arvoluokka 3: monimuotoisuutta turvaavat kohteet

Nimetön suo Hosionpalon läheisyydessä. Suolla vaihtelevat rimpi- ja jännekuviot ja reuna-alueella on sararämettä. Kenttäkerroksen valtalaji on jouhisara. Tälläkin suolla on lettosammalia: lettoväkä-, lettosirppi-, kultasirppi-, kulta- ja lettolierosammal. Alueelta löytyi myös siniheinää, äimäsaraa, punakämmekkää, mähkää sekä pohjankarhunruohoa. Suon reuna-alueilla on ojituksia pohjois- ja itäosissa, mutta suurelta osin vesitalous on luontainen.

Kuva 3.21. Hosionpalon nimetön suo on osittain selvitysalueella ja jatkuu tuotantoalueen puolelle. Koordinaatit: 7321206, 452188.

Kuva 3.22. Selvitysalueelta rajattuja luontotyypejä eteläosasta. Alla kuvaukset.

Kohde 17: Lettorämeet (VU), Sararämeet (VU), Saranevat (NT)

Rajausperusteet: uhanalaisuus, luontodirektiivin liite I

Luonnontila: vähän heikentynyt

Arvoluokka 3: monimuotoisuutta turvaavat kohteet

Hirviojan Latva-aavan suolla esiintyy pääosin rahkaista lettorämettä, sararämettä sekä luhtaista saranevaa. Luhtaista saranevaa esiintyy itäpuolella. Lajistossa mm. jouhisara, kurjenjalka, raate, siniheinä sekä rahkasammalet. Alueelta löytyi myös kaksi suovalkun esiintymää. Länsipuolella on ainakin sararämettä sekä rahkaista lettorämettä. Lettoräme alueella mm. lettoväkä- sekä lettolierosammal. Myös pohjankarhunruohoa, katajaa, siniheinää sekä kultasirppisammalta. Suo rajattiin yhdeksi kohteeksi, sillä eri luontotyytit ovat yhteydessä toisiinsa ja muodostavat suokokonaisuuden. Suon keskiosien metsäalueet ovat talouskäytössä ja suo on ojitettu molemmilta reunoiltaan ja nämä heikentävät sen luonnontilaisuutta.

Kuva 3.23. Hirviojan Latva-aapa sijaitsee selvitysalueen eteläosissa ja jatkuu tuotantoalueen puolelle. Suosta noin puolet on ojitettua aluetta. Koordinaatit: 7316994, 450913.

Kohde 18: Havumetsävyöhykkeen latvapurot (NT), Kosteat runsasravinteiset lehdot (VU)

Rajausperusteet: uhanalaisuus, vesilaki 3:2, luontodirektiivin liite I

Luonnontila: lähiympäristö luonnontilaisen kaltainen

Arvoluokka: 3 monimuotoisuutta turvaavat kohteet

Hirviojan Latva-aavan nimetön latvapuro laskee suolta kohti Simojokea. Uoman leveys on alle metrin, se on mutkitteleva ja uoman virtaus on näkyvä. Uoman ympärillä on varttunutta kuusivaltaista puronvarsilehtoa ja korpea ja metsässä on myös järeitä lahopuita. Mesiangervo ja mätäs-/tupassara ovat valtalajeina sekä mm. metsäkurjenpolvi, lehtomatara, korpikastikka, huopaohdake, metsäimarre sekä lehväsammat. Puroon laskee yksi oja ojitetulta alueelta ja toisella puolella lähellä on talousmetsää.

Vesilain mukainen vesistö, jonka luonnontilan heikentäminen vaatii lupaa.

Kuva 3.24. Uomassa on paikoin järeitä lahopuita. Koordinaatit: 7316760, 451315.

Kohde 19: Tuoreet kankaat (VU)

Rajausperusteet: uhanalaisuus, luontodirektiivin liite I

Luonnontila: heikentynyt

Arvoluokka 4: monimuotoisuutta tukevat kohteet

Pienialainen tuoreen kankaan kuvio. Puusto on kuusi- ja koivuvaltainen, myös mäntyä on seassa. Puusto on pääosin tasaikäisen oloinen, joitain vanhempia sekä nuorempia puita on kuviolla sekä puiden tilajakauma on satunnainen. Tavanomaisia lajeja kuten metsävarvut ja metsäsammalet. Kuviolla on yksittäisiä lahopuita, mutta lahopuujatkumoa ei juuri ole. Kuviolla on näkyvissä vanhoja metsäuria ja sitä ympäröi käsitellyt metsät sekä tie.

Kuva 3.25. Tuoreen kankaan kuvio. Koordinaatit: 7316549, 450464.

Kohde 20: Tuoreet kankaat (VU)

Rajausperusteet: uhanalaisuus, luontodirektiivin liite I

Luonnontila: vähän heikentynyt

Arvoluokka 3: monimuotoisuutta turvaavat kohteet

Pienialainen varttuneen tuoreen kankaan kuvio Hiiskuan- ja Niittysuonojan lähellä. Valtapuuna varttunut kuusi, seassa myös koivuja. Puusto on eri-ikäistä ja satunnaisesti jakautunutta. Lajit tavanomaisia, mm. mustikka, puolukka, seinä- ja metsäkerrossammal. Alueella on heikonlainen lahopuujatkumo, koska eri kokoista lahopuuta löytyy, mutta lahoasteeltaan ne ovat suureksi osaksi kovia. Kuviota ympäröi nuori lehtimetsä sekä mäntytaimikkoalue ja alueella on vanha hajonnut laavu sekä polkuja.

Kuva 3.26. Pienialainen tuoreen kankaan kuvio. Koordinaatit: 7316701, 448963.

Kohde 21: Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet (VU)

Rajausperusteet: uhanalaisuus, vesilaki 3:2

Arvoluokka: 3 monimuotoisuutta turvaavat kohteet

Niittysuonoja virtaa kohti Hiiskuanojaa (Kohde 22). Uoman leveys on noin 1–2 metriä, se mutkittelee ja virtaus vaihtelee. Uomassa on kiviä sekä lahoppuuta ja paikoin puut suojaavat sitä. Vieressä on nuorta koivuvaltaista puronvarsilehtoa. Lajistossa mm. mesiangervo, kastikka, mätäs-/tupassara, metsäkurjenpolvi, huopaohdake sekä karhunputki. Uoman läheisyydessä on ojituksia ja yhdeltä osin oja on kuivattanut entisen uoman, joka on siirtynyt kulkemaan ojaa pitkin. Pääosin uomassa on virtavesien ominaispiirteitä.

Vesilain mukainen vesistö, jonka luonnontilan heikentäminen vaatii lupaa.

Kuva 3.27. Niittysuonojassa on virtausvaihtelua, runsaasti kiviä sekä paikoin lahoppuuta ja vaikuttaa tältä osin luonnontilaisen kaltaiselta. Lähiympäristö on kuitenkin nuorempaa koivuvaltaista metsää, missä on ihmistoiminnan merkkejä. Koordinaatit: 7316889, 449150.

Kohde 22: Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet (VU)

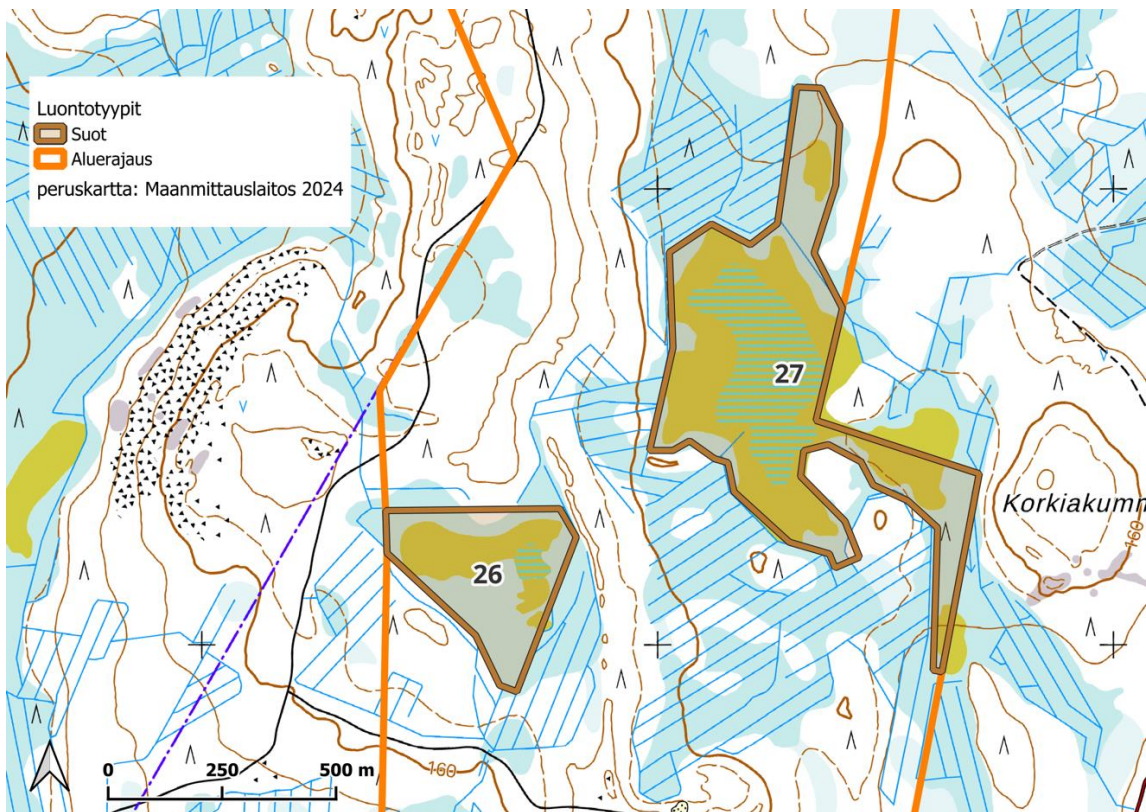
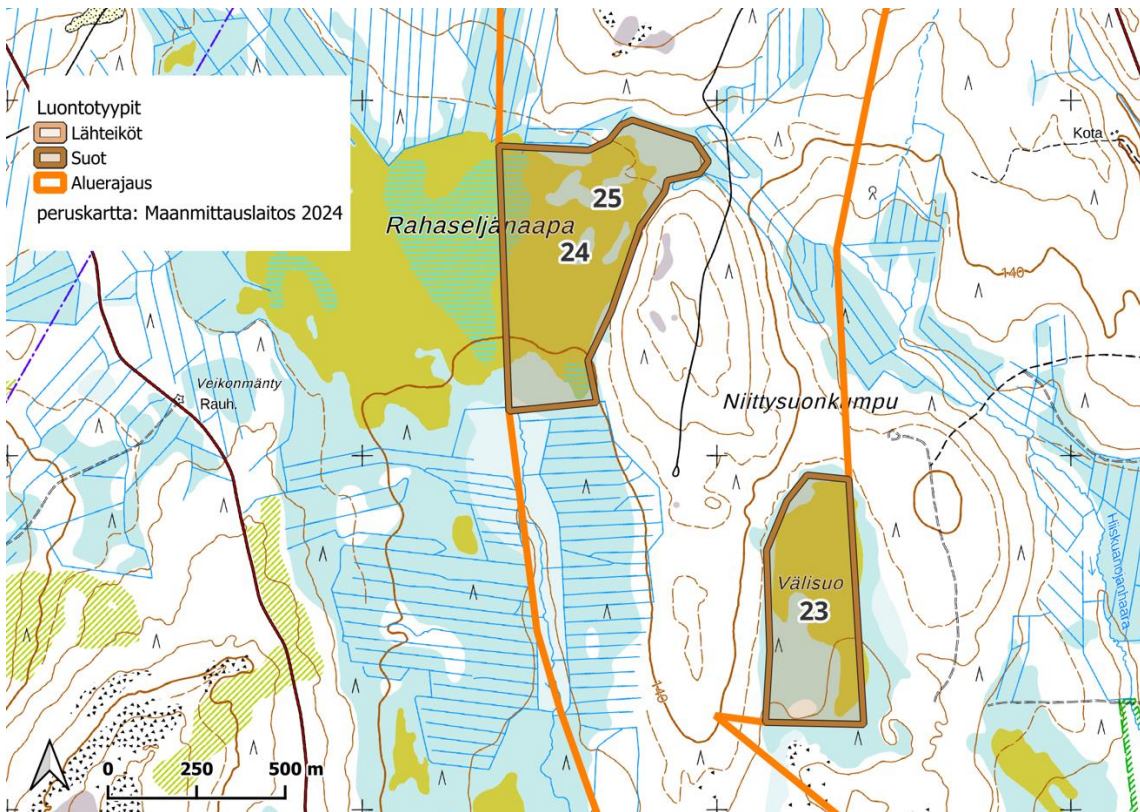
Rajausperusteet: uhanalaisuus, (vesilaki 3:2)

Arvoluokka: 4 monimuotoisuutta tukevat kohteet

Hiiskuanojan uoman leveys on noin 2–3 metriä. Uoma on mutkitteleva ja siinä on hidas virtaus. Pohjoisosissa avonainen korkea kasvillisuus peittää uoman (mm. mätäs-/tupassara, pajut, mesiangervo) ja alue on vaikeakulkuinen. Uomassa ei ole nähtävissä kiviä tai lahoppua ja vedenväri on tumma. Eteläosissa uoman ranta on metsäisempi, mutta samat lajit vallitsevat. Tältä osin puut varjostavat uomaa paikoin ja uomassa on oksia.

Kohde 3.28. Hiiskuanojan eteläosan uoman aluetta. Koordinaatit: 7316458, 449349.

Kuva 3.29. Selvitysalueelta rajattuja luontotyyppejä länsiosasta.

Kohde 23: Saranevat (NT), Lettonevat (VU), Lettorämeet (VU)

Rajausperusteet: uhanalaisuus, luontodirektiivin liite I

Luonnontila: luonnontilaisen kaltainen

Arvoluokka 3: monimuotoisuutta turvaavat kohteet

Välisuo on pääosin saranevaa pohjoisosissa ja vaihtuu eteläosissa lettoiseen suuntaan. Lajistossa mm. tavallisia nevalajeja (pullo-, jouhisara, rahkasammalet, raate), lisäksi vaateliaampaa lajistoa (koukkurahkasammal, siniheinä, pohjankarhunruoho). Kohti eteläosien lettorämettä alueella esiintyy myös mm. kataja, mähkä, kultasammal, suopunakämmekä, lettoväkäsammal, lettolierosammal sekä kairasammal. Alue rajattiin yhdeksi kohteeksi, sillä eri luontotyytit ovat yhteydessä toisiinsa ja muodostavat suokokonaisuuden. Suon vesitalous on luonnontilaisen kaltainen ja suota ei ole ojitettu. Suon ympärillä on talousmetsää.

Kuva 3.30. Välisuoalla esiintyy mm. lettonevaa. Koordinaatit: 7318632, 448311.

Kohde 24: Saranevat (NT), Lettonevat (VU), Rimpiletot (VU), Välipintaletot (EN)

Rajausperusteet: uhanalaisuus, luontodirektiivin liite I

Luonnontila: luonnontilaisen kaltainen

Arvoluokka 2: erityisen tärkeät kohteet

Rahaseljänaapa osuu osittain selvitysalueelle. Suolta löytyi neva- sekä lettoalueita. Suon eteläosissa on ainakin välipintalettoa, lettonevaa sekä saranevaa ja pohjoisosissa rimpilettoa sekä alueella on lähteitä. Lajistossa tavallisia nevalajeja (jouhisara valtalajina, raate, mutasara, äimäsara, rahkasammalet) sekä vaateliaampia lajeja (mm. järviruoko, rassi-, kulta-, lettolierosammal, liereäsara). Alue rajattiin yhdeksi kohteeksi, sillä eri luontotyytit ovat yhteydessä toisiinsa ja muodostavat sukokonaisuuden. Suolta on myös aiemmin löytynyt keski- ja runsasravinteisten soiden lajistoa.

Kuva 3.31. Pohjoisosien rimpilettoa, mistä myös lähteet löytyivät. Koordinaatit: 7319733, 447663.

Kohde 25: Lähteiköt (VU)

Rajausperusteet: uhanalaisuus, vesilaki 2:11

Luonnontila: luonnontilaisen kaltainen

Arvoluokka 1: lainsäädännöllä turvatut kohteet

Rahaseljänaavan pohjoisosista löytyi lähdealue. Kolme lähteen silmää sijaitsevat lähellä toisiaan. Lähteissä kasvaa lähdesammalta ja lähiympäristössä myös rassi-, kampa- ja hetesirppisammalta. Ympärillä on luonnontilaisen kaltaista rimpilettöä.

Vesilain mukainen suojeltava vesiluontotyyppi.

Kuva 3.32. Lähteissä kasvaa lähdesammalta. Koordinaatit: 7319736, 447686.

Kohde 26: Rimpinevarämeet (LC), Lyhytkorsirämeet (NT)

Rajausperusteet: silmälläpidettävä, luontodirektiivin liite I

Luonnontila: vähän heikentynyt

Arvoluokka 4: monimuotoisuutta tukevat kohteet

Pienialainen lyhytkorsi- ja rimpinevaräme. Suolla kasvaa rahkarämeen kasvillisuutta mätäspinnalla ja nevaosa on lyhytkortista- ja rimpinevaa. Tavanomaista nevan ja rämeen kasvillisuutta (mm. tupasluikka, leväkkö, mutasara, rahkasammalet, tupasvilla, rahkamättäät). Alueella on paljon kelojuuta, mutta suo on reunaojitettu ja osittain suon itäosat ovat kuivahtaneet.

Kuva 3.33. Nimetön suokuvio. Koordinaatit: 7321144, 447599.

Kohde 27: Kalvakkanevat (NT), Rimpinevat (LC)

Rajausperusteet: silmälläpidettävä, luontodirektiivin liite I, vastuuluontotyyppi

Luonnontila: vähän heikentynyt

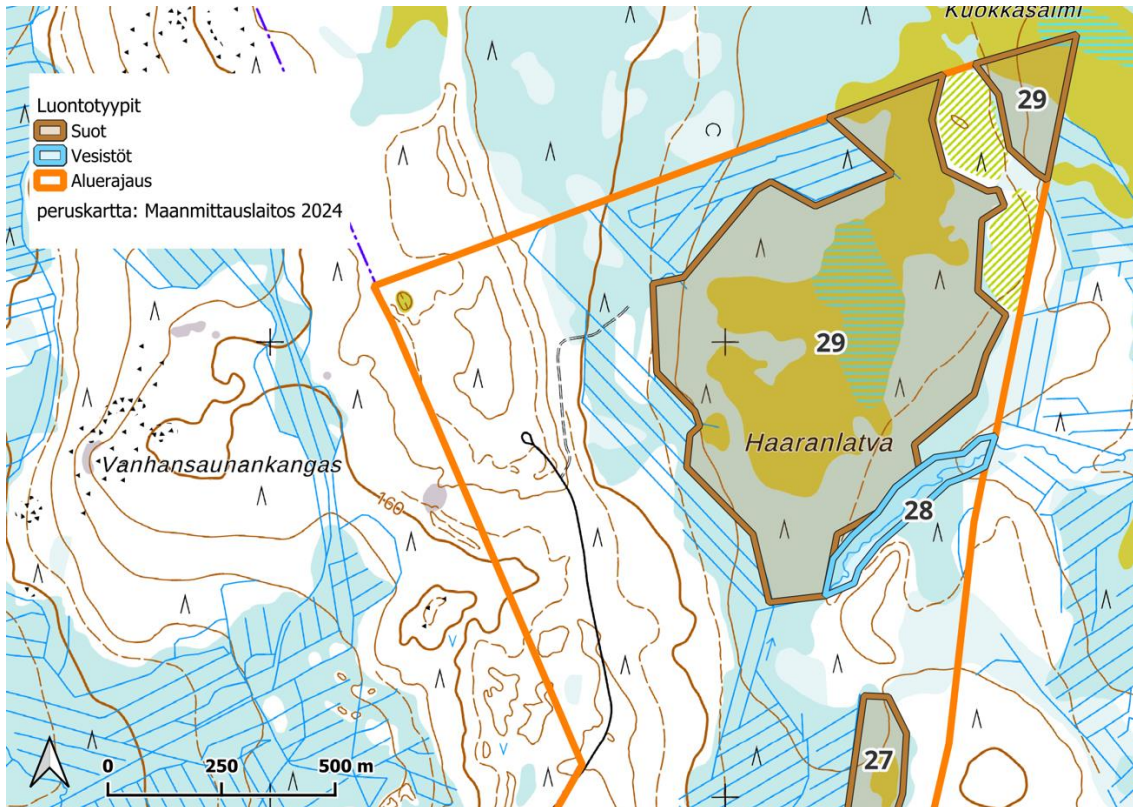
Arvoluokka: 4 monimuotoisuutta tukevat kohteet

Reunaojitettu suo, missä reunoilla pääasiassa kalvakkanevaa ja keskemmällä rimpinevaa. Kalvakkanevalla mm. kalvakkarahkasammal ja tupasluikka ja keskemmällä ruopparimpeä, missä kasvaa mm. mutasaraa, valkopiirtoheinää, leväkköä ja raatetta. Ojituksista huolimatta ainakin suon keskiosien vesitalous vaikuttaa luonnontilaisen kaltaiselta.

Kuva 3.34. Kalvakka- sekä rimpineva. Koordinaatit: 7321736, 448233.

24.10.2025

Kuva 3.35. Selvitysalueelta rajattuja luontotyyppejä länsiosasta. Alla kuvaukset.

Kohde 28: Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet (VU)

Rajausperusteet: uhanalaisuus, vesilaki 3:2

Arvoluokka: 4 monimuotoisuutta tukevat kohteet

Nimetön puro Haaranlatvan suon vieressä virtaa ojitetulta alueelta kohti tuotantoaluetta. Uoman leveys on noin metrin ja se on mutkitteluva. Rannalla kasvaa mm. mätäs-/tupassaraa, kurjenjalkaa, kastikkaa sekä rahkasammalia. Uoman lähiympäristö on talouskäytössä ja vahvasti heinittynyt. Alueella on uria ja kantoja aivan uoman vieressä. Uoman varjostusolot ovat tämän takia muuttuneet ja heikentäneet sen luonnontilaa. Itäosissa uoma on säilynyt luonnontilaisempaan, sitä varjostavat osittain puut ja uomassa on myös lahoppuuta ja kiviä.

Vesilain mukainen vesistö, jonka luonnontilan heikentäminen vaatii lupaa.

Kuva 3.36. Nimettömän puron itäosissa uomassa on paikoin lahoppuuta, ja kiviä sekä puut varjostavat uomaa. Koordinaatit: 7322728, 448537.

Kohde 29: Rimpinevat (LC), Lyhytkorsinevat (NT), Lettorämeet (VU), Lettonevarämeet (VU)

Rajausperusteet: uhanalaisuus, luontodirektiivin liite I

Luonnontila: vähän heikentynyt

Arvoluokka: 3 monimuotoisuutta turvaavat kohteet

Haaranlatvan suo on pääosin rimpinevaa sekä lyhytkorsinevaa ja -rämettä. Lisäksi reuna-alueilla puron läheisyydessä esiintyy järviruoko- ja katajavaltaista lettorämettä sekä jouhisaravaltaista lettonevarämettä. Järviruoko on myös levittäytynyt kesemmälle suota. Lajistossa tavanomaisia nevalajeja (jouhisara, raate, kalvakkarahkasammal) sekä vaateliaampia lajeja (siniyökönlehti, pohjankarhunruoho, mähkä, kultasirppisammal) ja lettorämeellä lettoväkä-, lettosirppisammal, kataja sekä järviruoko. Alue rajattiin yhdeksi kohteeksi, sillä eri luontotyytit ovat yhteydessä toisiinsa ja muodostavat suokokonaisuuden. Suon vesitalous ja lajisto ei ole reuna-alueilla täysin luonnontilaisen kaltaista, koska alueella on ojituksia.

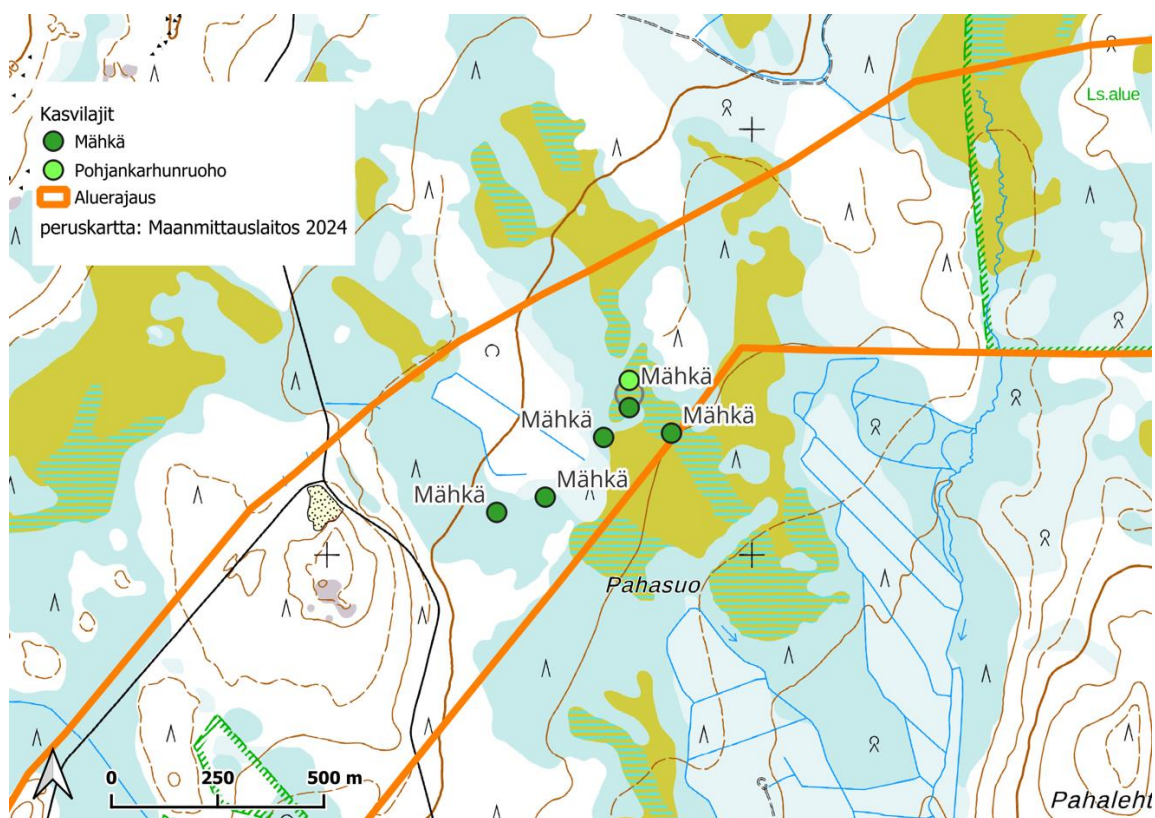
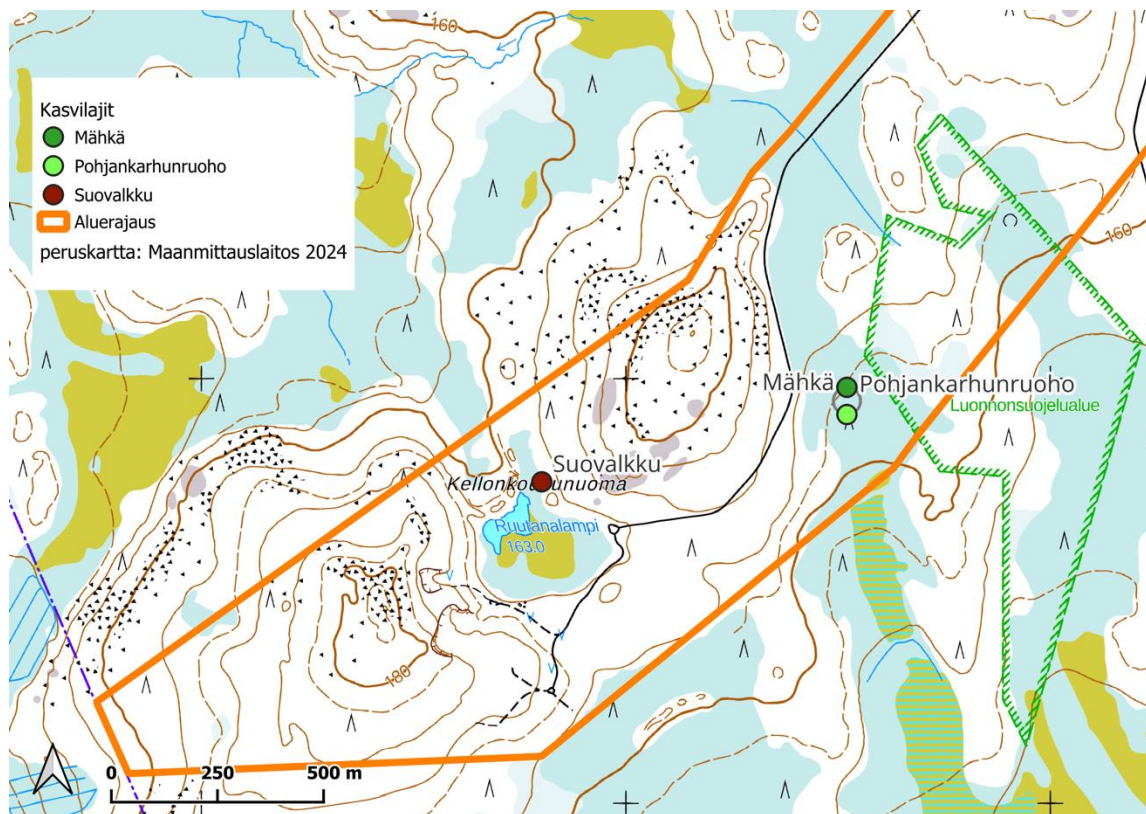
Kuva 3.37. Haaranlatvan suo. Koordinaatit: yläkuva vasemmalla (7322630, 448270), yläkuva oikealla (7322727, 448343), alakuva vasemmalla (7322964, 448364) ja alakuva oikealla (7322764, 448041).

3.2 Huomionarvoiset kasvilajit

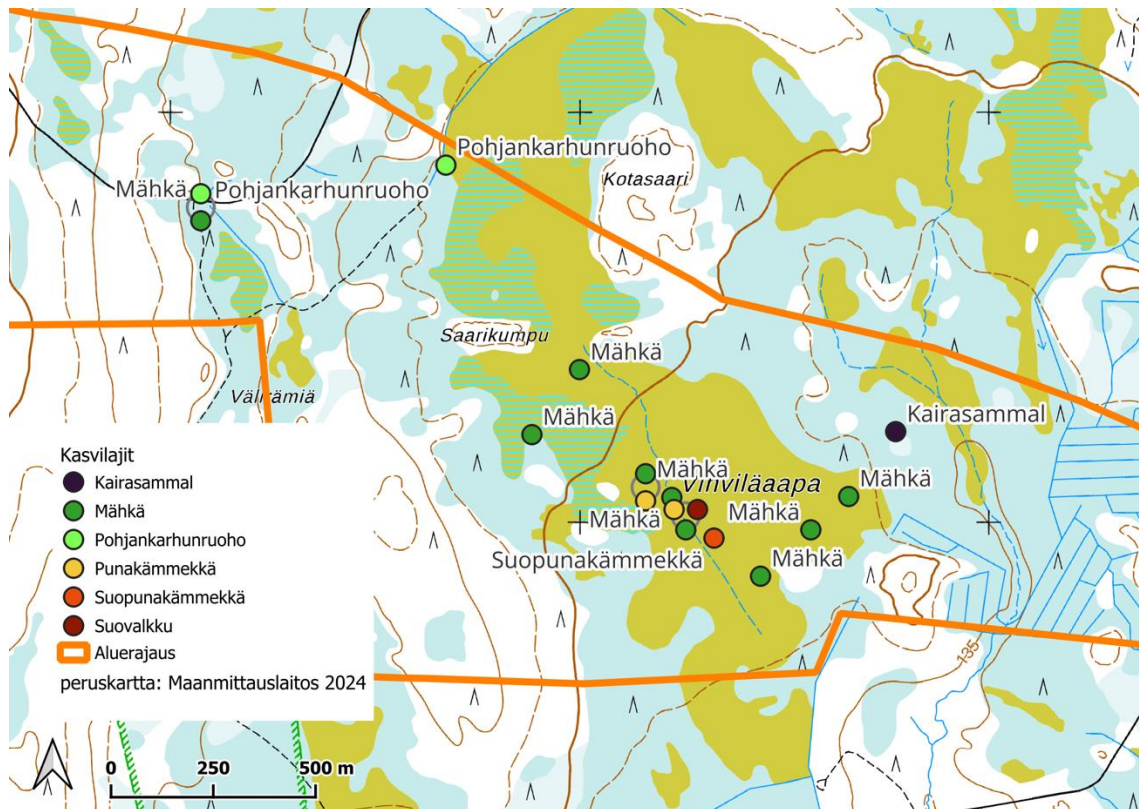
Selvitysalueelta löytyi yhdeksän huomionarvoista kasvilajia, osaa useita esiintymiä. Lajit ovat alla taulukoituna (taulukko 3.2) ja merkittynä kartalle. Suovalkku (*Hammarbya paludosa*) on rauhoitettu koko maassa ja se on myös alueellisesti uhanalainen (RT) laji alueella. Lajista löytyi viideltä eri paikalta havaintoja, yksilöitä löytyi Rahaselästä kaksi, Vihviläaavalta yksi, Hirviojan Latva-aavalta kahdelta paikalta yhteensä kuusi ja Haaranlatvan suolta kaksi. Selvitysalueelta löytyi useita alueellisesti uhanalaisia lajeja: lehtomatara (*Galium triflorum*), kairasammal (*Meesia triquetra*), kultasirppisammal (*Loeskyppnum badium*), mähkä (*Selaginella selaginoides*), pohjankarhunruoho (*Tofieldia pusilla*) sekä siniyökönlehti (*Pinguicula vulgaris*). Selvitysalueelta löytyi myös silmälläpidettäviä (NT) lajeja: suopunäkämme (*Dactylorhiza incarnata subsp. incarnata*), punäkämme (*Dactylorhiza incarnata -ryhmä*) ja ahokissankäpälä (*Antennaria dioica*). Lajit löytyivät huomionarvoisilta luontotyyppikuvioilta ja tulevat tätäkin kautta huomioiduiksi. Maanlaajuisesti uhanalaisia tai luontodirektiivin liitteen IV b lajeja ei löydetty alueelta. Alueelta oli kuitenkin ennen 2000-lukua tehty havainto luontodirektiivin liitteen IV b lajista (lehtotikankontti, *Cypripedium calceolus*). Havaintopaikka käytiin tarkastamassa selvityksen yhteydessä, mutta lajia ei alueelta tässä selvityksessä havaittu.

Taulukko 3.2. Selvitysalueelta löydetty huomionarvoiset kasvilajit.

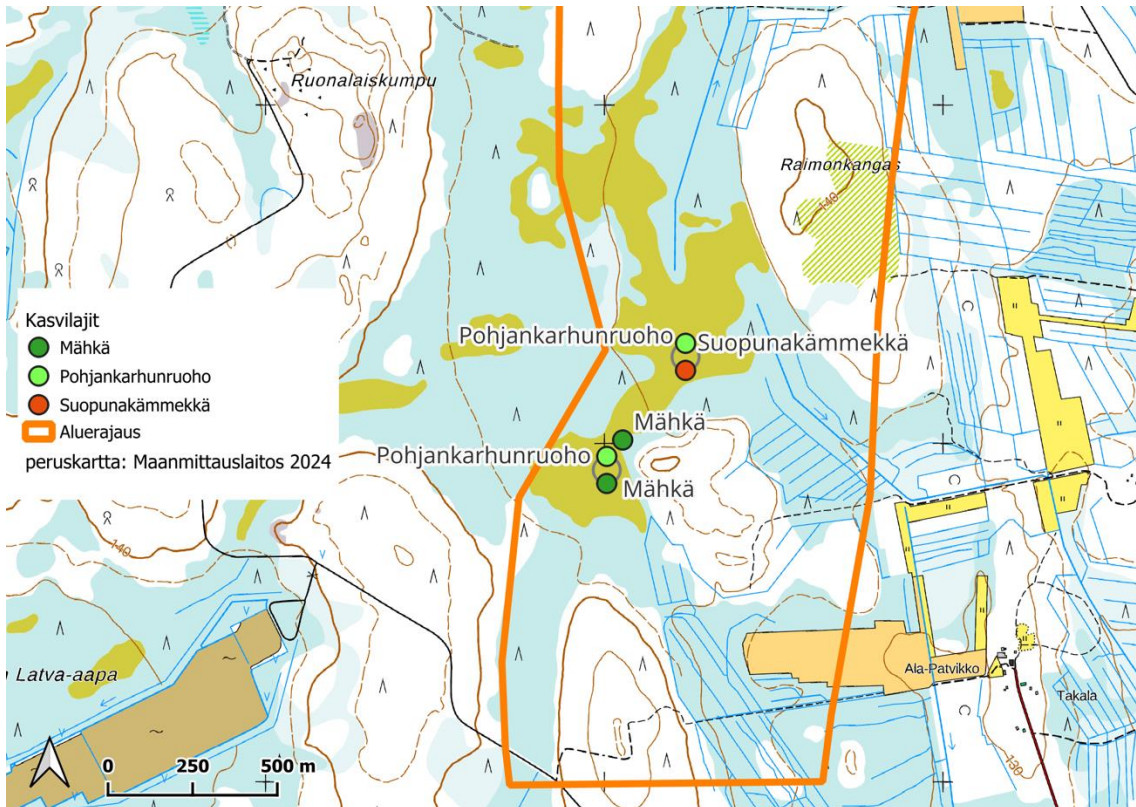
Laji	Lakistatus/Uhanalaisuus	Alue	Yksilömäärä
Suovalkku (<i>Hammarbya paludosa</i>)	Rauhoitettu koko maassa Silmälläpidettävä	Rahaselkä, Vihviläaapa, Hirviojan Latva-aapa, Haaranlatva	muutamia
Lehtomatara (<i>Galium triflorum</i>)	Elinvoimainen Alueellisesti uhanalainen	Hirviojan Latva-aavan puroalue	muutamia
Kairasammal (<i>Meesia triquetra</i>)	Elinvoimainen Alueellisesti uhanalainen	Vihviläaapa, Haara-aapa, Välisuo	useita
Kultasirppisammal (<i>Loeskyppnum badium</i>)	Elinvoimainen Alueellisesti uhanalainen	Hirviojan Latva-aapa, Haaranlatva	useita
Mähkä (<i>Selaginella selaginoides</i>)	Elinvoimainen Alueellisesti uhanalainen	Suurelta osaa alueen soista	useita
Pohjankarhunruoho (<i>Tofieldia pusilla</i>)	Elinvoimainen Alueellisesti uhanalainen	Suurelta osaa alueen soista	useita
Siniyökönlehti (<i>Pinguicula vulgaris</i>)	Elinvoimainen Alueellisesti uhanalainen	Haaranlatva	yksittäin
Suopunäkämme (<i>Dactylorhiza incarnata subsp. incarnata</i>)	Silmälläpidettävä	Vihviläaapa, Hosionpalo, Välisuo	yksittäin
Punäkämme (<i>Dactylorhiza incarnata</i>)	Silmälläpidettävä	Vihviläaapa, Karhukumpu	yksittäin
Ahokissankäpälä (<i>Antennaria dioica</i>)	Silmälläpidettävä	Tienvarrelta eteläosista	useita

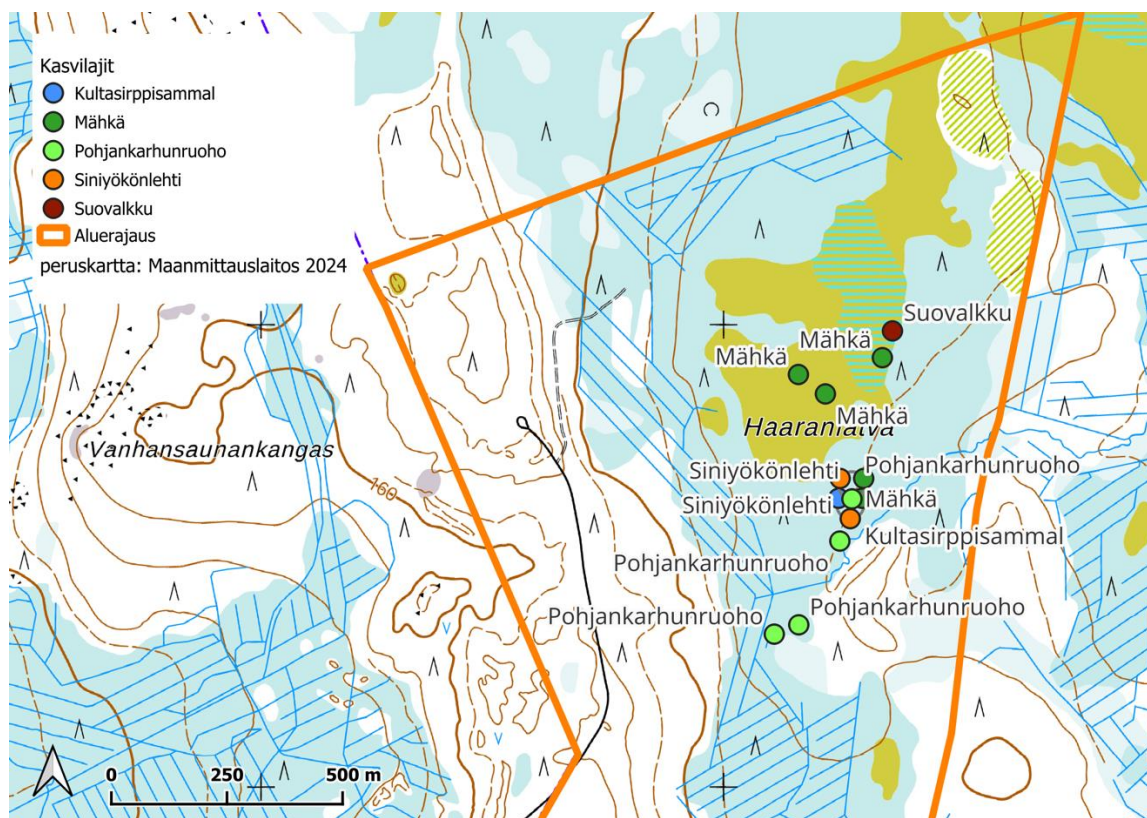
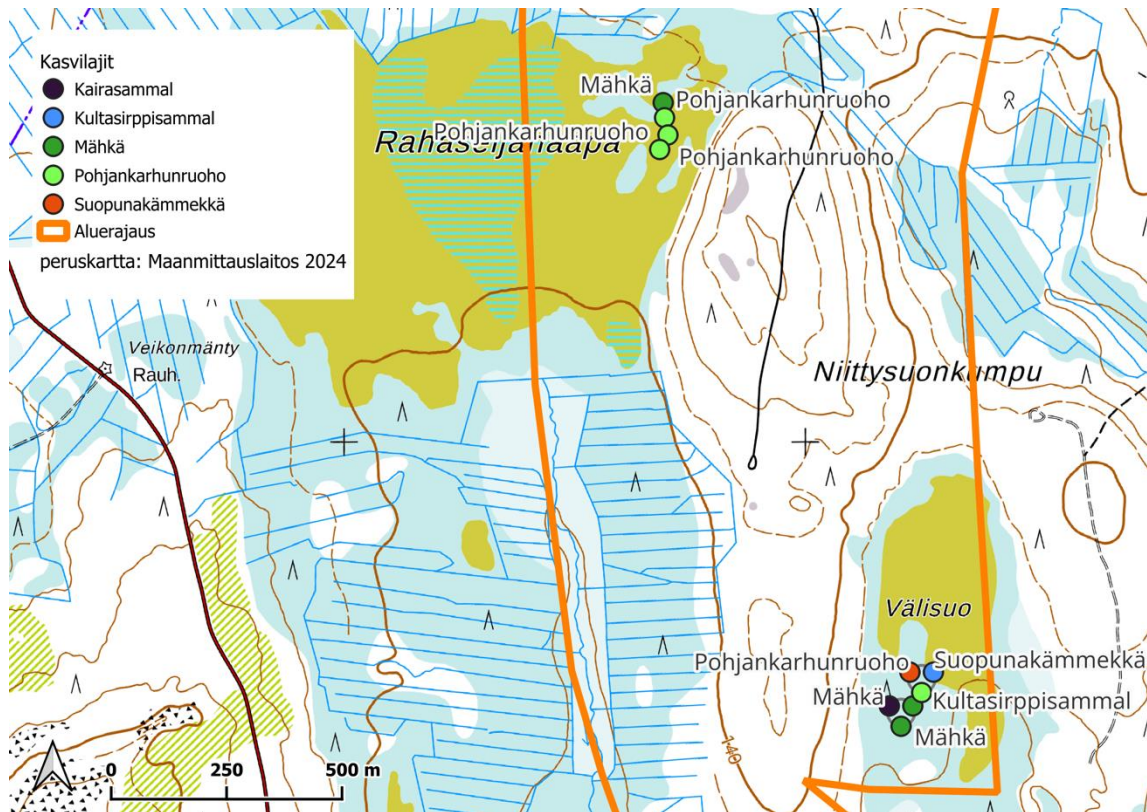
Kuva 3.38. Selvitysalueelta löydettyjä huomionarvoisia lajeja luoteiskulmasta.

Kuva 3.39. Selvitysalueelta löydettyjä huomionarvoisia lajeja koilliskulmasta sekä itäosasta.

Kuva 3.40. Selvitysalueelta löydettyjä huomionarvoisia lajeja itä- ja eteläosasta.

Kuva 3.41. Selvitysalueelta löydettyjä huomionarvoisia lajeja länsiosasta.

4. Johtopäätökset ja yhteenveto

Selvitysalueelta rajattiin yhteensä 30 huomionarvoista luontotyyppikohdetta, joista osa sisältää useita luontotyyppejä. Yksi kuuluu arvoluokkaan 1 lainsäädännöllä turvatut kohteet (kohde 25), kolme arvoluokkaan 2 erityisen tärkeitä kohteet (kohteet 7, 8, 24) ja loput kohteet arvoluokan 3 monimuotoisuutta turvaaviin ja arvoluokan 4 monimuotoisuutta tukeviin kohteisiin.

Arvoluokan 1 kohde on lähdealue, joka kuuluu vesilain (2:11§) mukaisiin suojeltaviin vesi-luontotyyppihin ja tästä syystä lähdealue ja sen välitön lähiympäristö tulee jättää luonnontilaan. Arvoluokan 2 kohteet ovat merkittäviä suokokonaisuuksia, joissa on useita uhanalaisia luontotyyppejä sekä monimuotoista kasvilajistoa. Kohteista 8 (Vihviläaapa) on myös soidensuojeluntäydennys-ehdotuksen kohde. Arvoluokan 2 kohteiden ominaispiirteiden turvaamiseksi alueilla tulee välttää maankäyttöä. Arvoluokan 3 ja 4 kohteet suositellaan myös jätettäväksi maankäytön muutosten ulkopuolelle. Kohteet ovat joko uhanalaisia tai silmälläpidettäviä ja osa kuuluu luontodirektiivin liitteen I tarkoitamiin luontotyyppihin sekä vastuuluontotyyppihin. Näihin arvoluokkiin on listattu myös vesilain (3:2§) piiriin kuuluvia puroja ja jokia, joiden luonnontilan heikentäminen on luvanvaraista. Luonnonsuojelulain 64§ tai 65§ mukaisia luontotyyppejä ei löytynyt.

Selvitysalueelta löytyi yhteensä yhdeksän huomionarvoista kasvilajia, osaa useita esiintymiä. Alueelta löytyi koko maassa rauhoitettua ja silmälläpidettävää suovalkkua, useita alueellisesti (RT) uhanalaisia (lehtomatara, kairasammal, kultasirppisammal, mähkä, pohjankarhunruoho, siniyökönlehti) sekä silmälläpidettäviä (NT) lajeja (suopunakämmekkä, punakämmekkä, ahokissankäpälä). Iso osa lajeista löytyi huomionarvoisilta suokohteilta ja tulevat tätä kautta huomioiduiksi. Selvitysalueelta on myös aikaisempia lajihavaintoja. Kohteelta 24 (Rahaseljänaapa) on löydetty suopunakämmekkää sekä kohteelta 16 (Hosionpalon suoalue) on löydetty suopunakämmekkää sekä siniyökönlehteä ja lähialueelta myös lettovillaa sekä läätettä. Maanlaajuisesti uhanalaisia tai luontodirektiivin liitteen IV b lajeja ei löydetty alueelta. Alueelta oli kuitenkin ennen 2000-lukua tehty havainto luontodirektiivin liitteen IV b lajista (lehtotikankontti, *Cypripedium calceolus*). Havaintopaikka käytiin tarkastamassa selvityksen yhteydessä, mutta lajia ei alueelta tässä selvityksessä havaittu.

Selvitysalueella on kaksi luonnonsuojelualuetta pohjoisosissa ja läheisin Natura 2000 -alue (Simojoki) sijaitsee noin kilometrin päässä.

Viitteet

Eurola S., Huttunen A., Kaakinen A., Kukko-oja E., Saari K. & Salonen V. 2015: Sata suotyyppiä – Opas Suomen suokasvillisuuden tuntemiseen. Oulun yliopisto.

Hotanen J.-P., Nousiainen H., Mäkipää R., Reinikainen A. & Tonteri T. 2018. Metsätyypit – Kasvupaikkaopas. Metsäkustannus Oy.

Hyvärinen E., Juslen A., Kemppainen E., Uddström A. & Liukko U.-M. (toim.) 2019: Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.

Kontula T. & Raunio A. (toim.) 2018a: Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punainen kirja – osa 1: Tulokset ja arvioinnin perusteet. Suomen ympäristökeskus ja ympäristöministeriö, Helsinki. Suomen ympäristö 5/2018.

Kontula T. & Raunio A. (toim.) 2018b: Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punainen kirja – osa 1: Luontotyyppien kuvaukset. Suomen ympäristökeskus ja ympäristöministeriö, Helsinki. Suomen ympäristö 5/2018.

Laine J., Sallantausta T., Syrjänen K. & Vasander H. 2020. Sammalten kirja. Metsäkustannus.

Laine J., Vasander H., Hotanen J.-P., Nousiainen H., Saarinen M. & Penttilä T. 2021. Suotyyypit ja turvekankaat – kasvupaikkaopas. Helsingin yliopisto, Tapio.

Luonnonsuojelulaki 9/2023.

Luontodirektiivi 92/43/ETY.

Luontotyyppien punaisen kirjan verkkopalvelu. 2025.

<https://luontotyyppienuhanalaisuus.ymparisto.fi/lutu/#/>

Maanmittauslaitos. Paikkatietoikkuna. 2025. <https://kartta.paikkatietoikkuna.fi/>

Metsäkeskus 2025. <https://www.metsakeskus.fi/fi>

Mäkelä K. & Salo P. 2023. Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi: Opas tekijälle, tilaajalle ja viranomaiselle. Suomen ympäristökeskuksen raportteja 43.

Nieminen M. & Ahola A. (toim.) 2017: Euroopan unionin luontodirektiivin liitteen IV lajien (pl. lepakot) esittelyt. Suomen ympäristö 1/2017: 1–278.

Suomen lajitietokeskus, Laji.fi. 2025. <https://laji.fi/>

Tolonen J., Leka J., Yli-Heikkilä K., Hämäläinen L. & Halonen L. 2019. Pienvesiopas, Pienvesien tunnistaminen ja lainsäädäntö. Suomen ympäristökeskuksen raportteja 36.